

**Ekarpen bat exonomastikari,
Homeroren *Odisea* oinarri hartuta**

Una aportación a la exonomástica, partiendo
de la *Odisea* de Homero

Une contribution à l'exonomastique, à partir
de l'*Odyssée* d'Homère

A contribution to the study of exonyms, based
on Homer's *Odyssey*

LOBERA, Gotzon
Itzultzailea

Noiz jaso: 2017-03-27

Noiz onartua: 2017-07-17

Euskera. 2016, 61, 2. 665-741. Bilbo
ISSN 0210-1564

Lan honek exonomastikari egin nahi dio ekarpena. Izan ere, Euskaltzaindiak badihardu lanean hainbat arauen bidez hura finkatzeko. Ekarpene honek badu berezitasun bat: idazlan klasiko bat du oinarri, Homeroren *Odisea*. Hor ageri diren izenek hogeita zortzi gizaldiz iraun dute, eta hainbat kasutan gure eguneroko bizitzaren ikur bihurtu dira. Hori ez ezik, Euskaltzaindiak daborduko araututako izenei gehitzeko balio dezakete, eta horko izenak irakaskuntzako hainbat mailatako ikasgaietarako lagungarri izan daitezke.

Hitz gakoak: Exonomastika, Homero, *Odisea*, Odiseo, Grezia klasikoko izenak, Penelope.

Este trabajo quiere hacer una aportación a la exonomástica. Todo ello en el contexto de la labor que está desarrollando Euskaltzaindia en aras de fijar, mediante normas, la exonomástica en lo referente al euskera. Esta aportación tiene una peculiaridad: tiene como base un texto clásico, *La Odisea* de Homero. Los nombres que aparecen en dicha obra han permanecido durante veintiocho siglos y algunos de ellos se han convertido en símbolos de nuestra vida actual. Además de esto, podría valer para añadir a las listas de exónimos aprobados ya por la Academia, pudiéndose implantar de esta manera en los textos de enseñanza en euskera.

Palabras clave: Exonomástica, Homero, *Odisea*, Odiseo, nombres de la Grecia clásica, Penélope.

Ce travail est une contribution à l'exonomastique, dans le cadre du travail mené par Euskaltzaindia pour la fixation, par des normes, de l'exonomastique basque. Cette contribution a une particularité : elle a comme support un texte classique, *L'Odyssee* d'Homère. Les noms qui apparaissent dans cette œuvre existent depuis vingt-huit siècles et certains d'entre eux sont devenus des symboles de notre vie actuelle. De plus, ils peuvent être ajoutés à la liste des exonymes déjà approuvés par l'Académie et on pourrait les faire figurer dans les textes de l'enseignement en basque.

Mots-clés : Exonomastique, Homère, *Odyssee*, Odysseus, noms de la Grèce antique, Pénélope.

This paper sets out to make a contribution to the study of exonyms, in the context of the work being done by Euskaltzaindia with a view to standardising, through rules, exonyms in Basque. This contribution has one peculiarity: it takes as its basis a classical text, Homer's *Odyssey*. The names that appear in the *Odyssey* have persisted for twenty-eight centuries and some of them have acquired symbolic meaning in modern life. Moreover, it could serve for adding to the list of exonyms already approved by the Academy, and therefore be implemented in Basque teaching texts.

Keywords: Exonyms, Homer, *Odyssey*, Odysseus, Classical Greek names, Penelope.

1. Sarrera

Lan honen helburua xumea da, alegia, Euskaltzaindiak hainbat arairen bidez exonomastika finkatzeko egiten diharduen lanari nire ekarpena egitea. Greziera klasikoko izenak euskaraz emateko irizpideak 76. arauan argitaratu ziren; betiere, badira beste hainbat arau exonomastikaren esparrukoak, bai beste alfabeto batzuetatik euskarara egin beharreko transliterazio-arauak emateko, bai kanpoko leku-izenek dagozkien herritar-izenak eta jatorri-adjektiboak emateko, besteak beste.

Eta zein da lan honen abiaburua? Bada, aita Santi Onaindia Baseta amotzar karmeldarrak euskaraz 1985. urtean argitaratu zuen *Odisea* liburua. Ezeri ekin orduko, argi laga nahi dut saiakeratxo honetan ez dudala argitalpen haren itzulpen-lanari buruz jardungo¹, ezpada liburu horretan euskaraz ageri diren greziera klasikoko leku-izenen, izen historikoen eta pertsonaia mitologikoen euskarazko formak finkatzen ahaleginduko naiz.

Esan behar da, 29 urte lehenago, 1956an, aita Gaizka Barandiaran Balantzategi oñatiar jesulagunak *Iliada* zeukala itzuli eta argitaratua *Iliasena* izenburuarekin. Bego hemen nire aitortza langile porrokatu biontzat; izan ere, haiei esker, aukera izan dugu euskaldunok Homeroren lanik handienak euskaraz irakurri ahal izateko.

Idazlan honen amaieran azalduko den bibliografian ikusi ahal izango da zeintzuk diren greziera klasikoak, gaztelaniaz, frantsesez eta ingelesez erabili ditudan *Odisearen* argitalpenak, artikulua hau idazteko.

Aurrera egin baino lehen, eskerrak eman nahi dizkiot Alfontso Mujika Etxeberriari, lan honi egin dion ikuskapenagatik, bai eta eskaini dizkidan ohar jakingarri eta argitasun guztiengatik ere. Beraren laguntza barik lan honek ez zukeen argirik ikusiko. Mila esker, bihotz-bihotzez, Alfontso! Eskerrak emateko orduan, Miriam Urkia Gonzalez ere luzatu nahi dizkiot eskerrak berak emandako laguntasunagatik.

---

¹ **Ezkongaiak** eta **Noragabeak** sarrerak dira salbuespenak, beraiek *Odisearen* barruan duten garrantziagatik.

Azkenik, *Odisean* ageri diren herritar-izenak eta jatorri-adjektiboak ez daude lan honetan. Horiek beste lan baten gai izango direlakoan nago.

2. Euskaltzaindiaren arauak exonomastikari buruz, saiakera honen esparruan

Daborduko hainbat izen arrunt eta berezi arautu ditu Euskaltzaindiak, antzinako hainbat hizkuntzatan ageri direnak (hau moldiztegirako aurkeztu dudun unean 184. araua emanda dauka Euskaltzaindiak). Edozelan ere, saiakeratxo honetan, *Odisea* liburuko leku-izenak, eta pertsona historikoen eta pertsonaia mitologikoen izen arrunt-bereziak hartuko ditugu kontuan, bai eta izen horien guztien definizioan ageri direnak ere; halandaze, Euskaltzaindiak *Odisea* liburuan ageri diren leku-izenen eta izen arrunt-berezien gainean eta haiekin lotutako leku-izenen eta izen arrunt-berezien gainean beren-beregi araututakoak, eta, alde edo moldez, hango pertsonak, pertsonaiak eta lekuak arautzen dituztenak baino ez ditugu aipatuko.

Hauek dira idazlan honetarako gidari erabili ditudan Euskaltzaindiaren arau eta gomendioak:

1. 38. araua: «Munduko estatu-izenak, herritarren izenak, hizkuntza ofizialak eta hiriburuak»,
2. 47. araua: «Hizkuntza hilak eta klasikoak»,
3. 51. araua: «Kontinenteak, geografia izen nagusi batzuk eta herritarren izenak»,
4. 52. araua: «Munduko geografiako zenbait izen (mendiak, ibaiak, itsasoak)»,
5. 53. araua: «Munduko estatueta hizkuntza ofizialak»,
6. 70. araua: «Mundu zabaleko uharte nagusiak»,
7. 76. araua: «Latin eta greziar pertsona-izen klasikoak euskaraz emateko irizpideei buruzko erabakia»,
8. 82. araua: «Grezia eta Erromako pertsonaia mitologikoak»,

9. 142. araua: «Antzinateko eskualdeen euskarazko izenak»,
10. 147. araua: «Antzinateko hirien euskarazko izenak»,
11. 154. araua: «Europako eskualde historiko-politiko nagusiak»,
12. 157. araua: «Europako hiriak»,
13. 159. araua: «Europako toponimia fisikoa»,
14. 172. araua: «Itsaslasterren izenak, itsasgune batzuen izenak eta Antartikako toponimia»,
15. 173. araua: «Astroen izenak»², eta
16. 178. araua: «Kanpoko leku-izenei dagozkien herritar-izenak eta jatorri-adjektiboak sortzeko irizpideak. Euskaltzaindiaren gomendioa».

Horiekin batera, *Euskaltzaindiaren Hiztegia*, Euskaltzaindiaren EODA Euskal Onomastikaren Datutegiko *Munduko leku-izen nagusiak euskaraz eta Euskal Herriaren inguruko exonomia*³, *Emakumezkoen ponte-izenak*⁴ eta *Gizonezkoen ponte-izenak*⁵ ere erabili ditut, haiek Odiseako mota guztietako izakien izendapenak arautzen dituzten neurrian.

Aparteko aipamena merezi du *Euskaltzaindiaren Hiztegiak*, ezik hainbat pertsonaia mitologikok izen arrunta legez eta izen berezia legez joka dezake; horretara, normalizazio bidean onuragarri da *ninfa*, *sirena* eta beste berba batzuk zabaltzea, izakiok euskaraz behingoz eta modu bakarrean izendatuta daudenez gero.

3. Zerrendak

Hala, bada, saiakeratxo honetan zerrenda hauek azalduko dira:

2 Arau honek berealdiko garrantzia du; hain zuzen, arau honen barruan, 3. eranskinean, «alfabeto grekoaren letren izenak» ematen dira, eta, horrezaz gainera, argizagi askok eta askok greziar mitologiako pertsonaien izenak hartzen dituzte.

3 <http://www.euskaltzaindia.eus/dok/eaeb/eoda/exonimoak.pdf>

4 <http://www.euskaltzaindia.eus/dok/eaeb/eoda/emakumezkoak.pdf>

5 <http://www.euskaltzaindia.eus/dok/eaeb/eoda/gizonezkoak.pdf>

1. **Odiseako pertsona-izen klasikoen, pertsonaia mitologikoen, leku-izenen eta gainerako izakien zerrenda osoa.**— Berean, lehenengo zutabean, euskara baturako proposatzen den forma azalduko da; bigarrenan, aita Santi Onaindiak 1985. urteko itzulpenean erabilitako ordaina edo ordainak ageriko dira; hirugarren zutabean, euskara baturako forma proposatzeko oinarri legez hartutako Euskaltzaindiaren arauaren zenbakia, halakoa dagoenean, eta, laugarren zutabean greziera klasikoko grafia.

Hirugarren zutabean, pertsona-izen klasikoen eta pertsonaia mitologikoen eretzean, Euskaltzaindiaren arauaren zenbakia ageri da, baldin eta izen bat beren-beregi erabakita badago; hori ez ezik, *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren* aipamena egiten da gainerako izakien izen arruntei dagokienez, izenok hiztegi horretan araututa badaude.

Betiere, greziera klasikoko izen berezi bat euskaraz berariaz araututa ez dagoenean, orduan «76*» ageri da, zertarako eta Euskaltzaindiaren arau horren irizpideak erabilia baturako forma proposatu dela adierazteko.

Hori ez ezik, baldin eta izen arrunt batzuk izen berezien balioarekin azaltzen badira, Euskaltzaindiak erabakirik hartua ez badu, eta horiek daborduko beste toki batzuetan erabilia badaude, orduan horien aipamena egin da, berbarako, BERRIAREN *Estilo-liburua* edo euskarazko Wikipedia.

Goian esan den legez, zerrenda honetan, *Odisean* dauden pertsona-izen klasikoen eta pertsonaia mitologikoen izen berezi guztiak ageri dira, bai eta pertsonifikazioa dakarten izen arruntak ere, berbarako, *Lurra, Egunsentia...* Horiek ez ezik, leku-izenak ere azaltzen dira, bai izen berezi hutsak direnak (berbarako, *Kreta*), bai izen arruntez eratu-takoak (esaterako, *Belearen Harkaitza*).

Zerrenda honetan 425 sarrera daude.

Lehenengo zerrenda⁶

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Adrastea	<i>Adrasta</i>	82	Ἀδράστεια
Aedon	<i>Aedon</i>	76*	Ἀηδών
Afidas	<i>Afidante</i>	76*	Ἀφειδας
Afrodita	<i>Afrodita</i>	82	Ἀφροδίτη
Agamemnon	<i>Agamenon</i>	76	Ἀγαμέμνων
Agelao	<i>Agelao</i>	76*	Ἀγέλαος
Ajax	<i>Aiante</i>	82	Αἴας
Akaia	<i>Akaia</i>	142	Ἀχαιᾶ
Akasto	<i>Akasto</i>	76*	Ἄκαστος
Akeron	<i>Akeronte</i>	76*	Ἀχέρων
Akiles	<i>Akil/Akile/Akileu</i>	82	Ἀχιλλεύς
Akroneo	<i>Akroneu</i>	76*	Ἀκρόνείως
Aktoris	<i>Aktorise</i>	76*	Ἀκτορίς
Alektor	<i>Alektor</i>	76*	Ἀλέκτορ
Alfeo	<i>Alfeu</i>	76*	Ἀλφειὸς
Alibanto	<i>Alibante</i>	76*	Ἀλύβαντος
Alkandra	<i>Alkandra</i>	76*	Ἀλκάνδρη
Alkmena	<i>Alkmena</i>	82	Ἀλκμήνη
Alkmeon	<i>Alkmeon</i>	76*	Ἀλκμαίων
Aloeo	<i>Aloeu</i>	76*	Ἀλωεύς
Altzino ⁶	<i>Alkinoo</i>	82	Ἀλκίνους
Altzipe	<i>Alzipe</i>	76*	Ἀλκίπη
Amitaon	<i>Amitaon</i>	76*	Ἀμυθάων
Amniso	<i>Amniso</i>	76*	Ἀμνισός
Anabesineo	<i>Anabesineu</i>	76*	Ἀναβησίνείως

⁶ 76. arauan, berriz, **Altzino** ageri da; greziera klasikoko grafia, aldiz, bera da arau bietan: zerrenda honetan ageri dena.

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Andremon	<i>Andremon</i>	76*	Ἀνδραίμων
Anfialo	<i>Anfial</i>	76*	Ἀμφιάλος
Anfiarao	<i>Anfiarao</i>	76*	Ἀμφιάραος
Anfiloko	<i>Anfiloko</i>	76*	Ἀμφίλοχος
Anfimedon	<i>Anfidemonte</i>	76*	Ἀμφιμέδων
Anfinomo	<i>Anfinomo</i>	76*	Ἀμφινόμος
Anfion	<i>Anfion</i>	82	Ἀμφίων
Anfitea	<i>Anfitea</i>	76*	Ἀμφιθέα
Anfitrion	<i>Anfitrion</i>	82	Ἀμφιτρώων
Anfitrite	<i>Anfitrite</i>	82	Ἀμφιτρίτη
Ankialo	<i>Ankial</i>	76*	Ἀγκιάλος
Antifates	<i>Antifate</i>	76*	Ἀντιφάτης
Antifo	<i>Antifo</i>	76*	Ἄντιφος
Antikleia	<i>Antikele</i>	76*	Ἀντίκλεια
Antiklo	<i>Antiklo</i>	76*	Ἄντικλος
Antiloko	<i>Antiloko</i>	76*	Ἀντίλοχος
Antinoo	<i>Antinoo</i>	76	Ἀντίνοος
Antiope	<i>Antiope</i>	82	Ἀντιόπη
Apeira	<i>Apira</i>	76*	Ἀπειρή
Apolo	<i>Apol/Apolo</i>	82	Ἀπόλλων
Ares	<i>Are/Ares</i>	82	Ἄρης
Arete	<i>Arete</i>	76*	Ἀρήτη
Areto	<i>Areto</i>	76*	Ἄρητος
Aretusa	<i>Aretusa</i>	76*	Ἀρέθουσα
Argifontes	<i>Argifonte</i>	76*	Ἀργειφόντης
Argo	<i>Argos</i>	76*	Ἄργώ
Argus	<i>Argos</i>	82	Ἄργος
Ariadna	<i>Ariadna</i>	82	Ἀριάδνη
Aribas	<i>Aribante</i>	76*	Ἀρύββας
Arneo	<i>Arneu</i>	76*	Ἄρναϊός

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Artazia	<i>Artazi</i>	76*	Ἀρτακίη
Artemisa	<i>Artemi/Artemis</i>	82	Ἄρτεμις
Artzesio	<i>Arkesi/Arzesi</i>	76*	Ἀρκεΐσιος
Asfalion	<i>Asfalion</i>	76*	Ἀσφαλίων
Asopo	<i>Asopo</i>	76*	Ἀσωπός
Asteris	<i>Asteris</i>	76*	Ἀστερίς
Atena	<i>Atene</i>	82	Ἀθήνη/Ἀθηναίη
Atenas	<i>Atenai</i>	38, 147	Ἀθηναί
Atlas	<i>Atlante</i>	82	Ἄτλας
Atreo	<i>Atreu/Atreo/Atreu</i>	82	Ἄτρεύς
Auloliko	<i>Aulolik/Auloliko</i>	76*	Αὐτόλυκος
Autonoe	<i>Autonoe</i>	173	Αὐτονόη
Belearen Harkaitza	<i>Belearen arkaitza</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Κόρακος πέτρη
Boeto	<i>Boeto</i>	76*	Βοηθο
Boötes	<i>Boote</i>	173	Βοώτης
Boreas	<i>Borea</i>	82	Βορέας
Deifobo	<i>Deifobo</i>	76*	Δηϊφόβος
Delos	<i>Delos</i>	76*	Δήλος
Demeter	<i>Demeter</i>	82	Δημήτηρ
Demodoko	<i>Demodoko</i>	76*	Δημόδοκος
Demoptolemo	<i>Demoptolemo/ Demotolema</i>	76*	Δημοπτόλεμος
Deukalion	<i>Deukalion</i>	82	Δευκαλίων
Dia	<i>Dia</i>	76*	Δία
Dimanto	<i>Dimante</i>	76*	Δύμαντος
Diokles	<i>Diokle/Diokles</i>	76*	Διοκλῆς
Diomedes	<i>Diomede</i>	82	Διομήδης
Dioniso	<i>Dioniso</i>	82	Διόνυσος
Dmetor	<i>Dmetor</i>	76*	Δμήτορ

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Dodona	<i>Dodona</i>	147	Δωδώνᾱ edo Δωδώνη
Dolio	<i>Doli</i>	76*	Δολίος
Dulikio	<i>Duliki</i>	76*	Δουλιχίω
Edipo	<i>Edipo</i>	82	Οιδίπους
Eea	<i>Eea</i>	76*	Αἶαία
Eetes	<i>Eete</i>	76*	Αἴητης
Efialtes	<i>Efialtes</i>	76	Ἐφιάλτης
Efira	<i>Efira</i>	76*	Εφύρα
Egas	<i>Egas</i>	76*	Αἰγαί
Egiptio	<i>Egipti</i>	76*	Αἰγύπτιος
Egipto	<i>Egipto/Ejip̄to</i>	38/82	Αἴγυπτος
Egisto	<i>Egisto</i>	82	Αἰγισθος
Egunsentia	<i>Argidivria/Egu-antza/ Eguantza/Egunsentia/ Ostantza</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Ἡριγένεια
Eguzkia	<i>Eguzkia</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	(Ἡλιος)
Ekalia	<i>Ekali</i>	76*	Οἰχαλία
Ekefron	<i>Ekefron</i>	76*	Ἐχέφρων
Ekeneo	<i>Ekeneu</i>	76*	Ἐχένηος
Eketo	<i>Eketo</i>	76*	Ἐχετος
Elato	<i>Elata</i>	76*	Ἐλατος
Elatreo	<i>Elatreu</i>	76*	Ἐλατρεύς
Elide	<i>Elide</i>	147	Ἴηλις
Eliseoko Zelaiak	<i>Eliseu Zelaiak</i>	BERRIAREN <i>Estilo liburua</i>	Ἡλύσια πεδία
Elpenor	<i>Elpenor</i>	76*	Ἐλπίνωρ
Enipeo	<i>Enipeu</i>	76*	Ενιπεύς
Enopo	<i>Enope</i>	76*	Οἶνοπος
Eolia	<i>Eoli</i>	142	Αἰολίς

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Eolo	<i>Eol</i>	82	Αἴολος
Epeo	<i>Epeu</i>	76*	Ἐπειός
Eperito	<i>Eperito</i>	76*	Ἐπήριτος
Epikasta	<i>Epikasta</i>	76*	Ἐπικάστη
Erebo	<i>Erebo</i>	82	Ἐρεβος
Erekteo	<i>Erekteu</i>	82	Ἐρεχθεύς
Eretmeo	<i>Eretmeu</i>	76*	Ἐρετμεύς
Erifile	<i>Erifile</i>	76*	Ἐριφύλη
Erimanto	<i>Erimanto</i>	76*	Ερύμανθος
Erinia/k	<i>Erini/Erinis</i>	82	Ἐρινύς/Ἐρινύες
Erraldoi/ak	<i>Erraldoi</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Γίγας/Γίγαντες
Eskeria	<i>Eskeri</i>	76*	Σχερία
Eson	<i>Eson</i>	76*	Αἴσων
Esparta	<i>Esparta</i>	147	Σπάρτα/Σπρατη
Estix	<i>Estix</i>	76*	Στύξ
Estratio	<i>Estrati</i>	76*	Στρατίος
Eszila	<i>Eskila</i>	82	Σκύλλα
Esziro	<i>Eskiro</i>	76*	Σκύρος
Eteoneo	<i>Eteoneu</i>	76*	Ἐτεωνεύς
Eton	<i>Eton</i>	76*	Αἶθων
Euanteo	<i>Ebantes</i>	76*	Εὐάνθεος
Eubea	<i>Eubea</i>	154, 159	Εὐβοία
Eumelo	<i>Eumelo</i>	76*	Εὐμελος
Eumeo	<i>Eumeo</i>	76*	Εὐμαιος
Eupites	<i>Eupite/Eupiter</i>	76*	Εὐπειθής
Euriades	<i>Euriade</i>	76*	Εὐρύαδην
Eurialo	<i>Eurial</i>	76*	Εὐρύαλος
Euribates	<i>Euribate</i>	76*	Εὐρυβάτης
Euridamas	<i>Euridamante</i>	76*	Εὐρυδάμας

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Euridize	<i>Euridize</i>	82	Ευρυδίκη
Euriklea	<i>Eurikle</i>	76*	Εὐρύκλεια
Euriloko	<i>Euriloko</i>	76*	Εὐρύλοχος
Eurimako	<i>Eurimako</i>	76*	Εὐρύμαχος
Eurimedon	<i>Eurimedonte</i>	76*	Εὐρυμέδων
Eurimedusa	<i>Eurimedusa</i>	76*	Εὐρυμέδουσα
Eurinome	<i>Eurinome</i>	76*	Εὐρυνόμη
Eurinomo	<i>Eurinomo</i>	76*	Εὐρύνομος
Euripilo	<i>Euripilo</i>	76*	Εὐρύπυλος
Eurition	<i>Euritio</i>	76*	Εὐρυτίων
Eurito	<i>Eurito</i>	76*	Εὐρυτος
Euro	<i>Euro</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Εὐρος
Ezkongaiak⁷	<i>gizongaiak/senargaiak/senargeiak</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Μνηστῆρες
Faeton	<i>Faetonte</i>	82	Φαέθων
Faetusa	<i>Faetusa</i>	76*	Φαέθουσα
Faros	<i>Faro</i>	76*	Φάρος
Feas	<i>Feas</i>	76*	Φεάς
Febo Apolo	<i>Peibo Apol / Poibu Apol</i>	82	Φοῖβος Ἀπόλλων
Fedimo	<i>Fedimo</i>	76*	Φαίδιμος

⁷ Aita Santi Onaindiak «gizongai», «senargai» eta «senargei» darabiltza ordezko legez. Nik kontsul-tatu ditudan gaztelaniazko bertsio guztietan, berriz, «pretendientes» erabiltzen dute itzultzaileek; frantsesezkoetan, «*prétendants*», eta ingelesezkoetan, «*suitors*». Inork behinola *Odisearen* itzulpen bat egin nahi izan baleza, nire proposamena «*ezkongai*» erabiltzea izango litzateke: ez aita Santi Onaindiaren ordainak txarto daudelako, ezpada berak egindako itzulpenean bertan koherentea goa izango zatekeelako; izan ere, berba hauek guztiak aurki ditzakegu: «*ezkondu*», «*ezkontza*», «*ezkontz-sari*», «*ezkontzea*», «*ezkontide*», «*ezkon-oiá*», «*ezkont-oge*», «*ezkontz-eguna*», «*ezkontz-doe*», «*ezkon-barri*», «*ezkon-oge*», «*ezkontz-auste*», «*ezkon-lagun*», «*ezkontide*», «*ezkontsari*», «*ezkonbarri*», «*ezkontz-bezuzá*», «*ezkontsari*», «*ezkontz-ordu*», «*ezkont-adiñ*», «*ezkonbide*» eta «*ezkongai*». Azken ordain hau «*ezkongai-aro*» hitz-elkartean darabil.

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Fedra	<i>Fedra</i>	82	Φαίδρα
Femio	<i>Femi</i>	76*	Φήμιος
Fenizia	<i>Fenezi/Fenizia</i>	142	Φοινίκην
Feras	<i>Feras</i>	76*	Φεραί
Feres	<i>Feres</i>	76*	Φέρης
Festo	<i>Festo</i>	76*	Φαιστός
Fidon	<i>Fidon/Fondo</i>	76*	Φειδών
Filaze	<i>Filake</i>	76*	Φυλακή
Filetio	<i>Fileti</i>	76*	Φιλοίτιος
Filo	<i>Filo</i>	76*	Φυλώ
Filoktetes	<i>Filoktete</i>	82	Φιλοκτήτης
Fortzis	<i>Forzis</i>	76*	Φόρκυς
Fronio	<i>Froni/Frono</i>	76*	Φρόνιος
Frontis	<i>Frontis</i>	76*	Φροντις
Ftia	<i>Ptia</i>	76*	Φθία
Geresto	<i>Geresto</i>	76*	Γεραιστός
Girea	<i>Girea</i>	76*	Γυραίην
Gorgona	<i>Gorgo</i>	76*	Γοργών/Γοργώ
Gortina	<i>Gortina</i>	147	Γόρτυν
Gurdia	<i>Burdia</i>	173	Ἄμαξαν
Hades	<i>Hade</i>	82	Ἄδης
Halio	<i>Halio</i>	76*	Ἄλιός
Haliterses	<i>Alitarse/Halitarse/ Haliterses</i>	76*	Ἀλιθέρης
Halosidne	<i>Halosidne</i>	76*	Ἀλοσόδνης
Harpiak	<i>Harpiak/Arpiak</i>	82	Ἄρπυιαι
Hartza	<i>Artza</i>	173	Ἄρκτον
Hebe	<i>Hebe</i>	82	Ἥβη
Hefesto	<i>Hefesto/Hefestu</i>	82	Ἥφαιστος
Helade	<i>Elade</i>	142	Ἑλλάς

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Helena	<i>Elena/Helena</i>	82	Ἑλένη
Helesponto	<i>Helesponto</i>	159	Ἑλλήσποντος
Hera	<i>Hera</i>	82	Ἥρα
Herakles	<i>Herakle/Herakles</i>	76/82	Ἡρακλῆς
Hermes	<i>Hermes</i>	82	Ἑρμῆς
Hermione	<i>Hermione</i>	82	Ἑρμιόνη
Herrena	<i>Errena</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Ἀμφιγυήεις
Hiperea	<i>Biperea</i>	76*	Ὑπερείη
Hiperesia	<i>Hepiresia</i>	76*	Ὑπερησία
Hiperion	<i>Hiperion/Iperion</i>	173	Ὑπερίων
Hipodamia	<i>Hipodami</i>	76*	Ἴπποδάμεια
Idomeneo	<i>Idomeneu</i>	82	Ἴδομενεύς
Idotea	<i>Idotea</i>	76*	Εἰδοθέα
Ifikles	<i>Ifiklo</i>	76*	Ἴφικλῆς
Ifimedia	<i>Ifimedi</i>	76*	Ἴφιμέδεια
Ifito	<i>Ifito</i>	76*	Ἴφίτος
Iftima	<i>Iftima</i>	76*	Ἴφθίμη
Ikario	<i>Ikari</i>	76*	Ἰκάριος
Ikmalio	<i>Ikmali</i>	76*	Ἰκμάλιος
Ilion	<i>Ilion</i>	76*	Ἴλιον
Ilitia	<i>Ilitia</i>	76*	Εἰλειθία
Ilo	<i>Ilo</i>	76*	Ἴλος
Ino	<i>Ino</i>	82	Ἰνώ
Inor Ez ^s	<i>Iñor-erz</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Οὔτις
Iolko	<i>Yaolko</i>	76*	Ἰαωλόκος
Iro	<i>Iro</i>	76*	Ἴρος
Ismaro	<i>Ismaro</i>	76*	Ἴσμαρος

^s Grafia hau proposatzea erabaki dut, Miriam Urkia Gonzalezen aholkuari jarraituz.

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Itaka	<i>Itaka</i>	70	Ἰθάκη
Itako	<i>Itako</i>	76*	Ἴθακος
Itilo	<i>Itilo</i>	76*	Ἴτυλος
Jardano	<i>Yardano</i>	76*	Ἰάρδανος
Jasion	<i>Yasion</i>	76*	Ἰασίων
Jaso	<i>Yaso</i>	76*	Ἴασος
Jason	<i>Jason</i>	82	Ἰάσων
Kadmo	<i>Kadmo</i>	82	Κάδμος
Kalipso	<i>Kalipso</i>	82	Καλυψώ
Kaltzis ⁹	<i>Kaltzis</i>	147	Χαλκίς
Karibdis	<i>Karibdis</i>	82	Χάρυβδις
Kariteak	<i>Eskerrak</i>	82	Χάριτες
Kasandra	<i>Kasandere</i>	82	Κασσάνδρα
Kastor	<i>Kastor</i>	82	Κάστωρ
Kios	<i>Kios</i>	154	Χίος
Klimene	<i>Klimene</i>	76*	Κλυμένη
Klimeno	<i>Klimeno</i>	76*	Κλύμενος
Klitemnestra	<i>Klitemnestra</i>	82	Κλυταιμήστρα
Klitio	<i>Kliti</i>	76*	Κλυτίος
Klito	<i>Klito</i>	76*	Κλείτος
Klitoneo	<i>Klitoneu</i>	76*	Κλυτόνης
Kloris	<i>Kloris</i>	76*	Χλωρίς
Knosos	<i>Knoso</i>	147	Κνωσός
Kozito	<i>Kozito</i>	76*	Κωκυτός
Krtais	<i>Krateis</i>	76*	Κράταιν
Kreon	<i>Kreonte</i>	76*	Κρέων

⁹ Euskaltzaindiaren 147. arauan («Antzinateko hirien euskarazko izenak») **Kalkis** ageri da. Be-tiere, Euskaltzaindiak, lambda eta kapparen ostean bokal bat ageri denean, *k* letra tx transliteratzen du; adibidez, **Altzeo**, **Altzino**... Gauza bera egiten du ro eta kapparen ostean, bokal bat ageri denean; adibidez: **Artzesio**, **Fortzis**, **Laertzes**, **Zirtze**...

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Kreta	<i>Kreta</i>	70	Κρήτη
Kreteo	<i>Kreteu</i>	76*	Κρηθεύς
Kromio	<i>Kromi</i>	76*	Χρόμιος
Kronos	<i>Krono</i>	82	Κρόνος
Krunos	<i>Krunos</i>	76*	Κρουνοῦς
Ktesio	<i>Ktesi</i>	76*	Κτήσιος
Ktesipo	<i>Ktesipo/Ztesipo</i>	76*	Κτήσιππος
Ktimene	<i>Ktimene</i>	76*	Κτιμένη
Laertes	<i>Laerte</i>	76*	Λαέρτης
Laertzes	<i>Laertze</i>	76*	Λαέρκης
Lamos	<i>Lamos</i>	76*	Λάμος
Lanpetia	<i>Lanpeti</i>	76*	Λαμπετία
Lanpo	<i>Lanpo</i>	76*	Λάμπος
Laodamas	<i>Laodamante</i>	76*	Λαοδάμᾱς
Lazedemonia	<i>Lakedemoni</i>	142	Λακεδαιμονία
Leda	<i>Leda</i>	82	Λήδα
Lemnos	<i>Lemnos</i>	76*	Λήμνος
Leodes	<i>Leode</i>	76*	Λειώδης
Leokrito	<i>Leokrit</i>	76*	Λειώκριτος
Lesbos	<i>Lesbos</i>	70	Λέσβος
Lestrigonia	<i>Lestrigoni</i>	76*	Λαιστρυγόνια
Leto	<i>Leto</i>	82	Λητώ
Leukada	<i>Leukade</i>	154	Λευκάδα
Libia	<i>Libia</i>	38	Λιβύη
Lotojalea	<i>lotojalea</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Λωτοφάγος
Lurra	<i>Lurra</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Γαῖα
Maia	<i>Maia</i>	76*	Μαῖα
Malea	<i>Malea</i>	76*	Μαλέας

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Mantio	<i>Manti</i>	76*	Μάντιος
Maraton	<i>Maraton</i>	76*	Μαραθών
Maron	<i>Maron</i>	76*	Μάρων
Medon	<i>Medonte/Mendote</i>	76*	Μέδων
Megapentes	<i>Megapente</i>	76*	Μεγαπένθης
Megara	<i>Megara</i>	147	Μέγαρα
Melaneo	<i>Menelau</i>	76*	Μελανεύς
Melanpo	<i>Melanpo</i>	76*	Μελάμπους
Melantio	<i>Melanti</i>	76*	Μελάνθιος
Melanto	<i>Melanto</i>	76*	Μελανθώ
Memnon	<i>Memnon</i>	76/82	Μέμνων
Menelao	<i>Menelao/Menelau</i>	76/82	Μενέλαος
Mentes	<i>Mente/Mentes</i>	76*	Μέντης
Mentor	<i>Mentor</i>	76*	Μέντωρ
Mera	<i>Mera</i>	76*	Μαιῖραν
Mesaulio	<i>Mesauli</i>	76*	Μεσαύλιος
Mesenia	<i>Mesena</i>	142	Μεσσηνία
Mimas	<i>Mimante</i>	173	Μίμας
Mínos	<i>Mínos</i>	82	Μίνως
Mizenas	<i>Mikena</i>	147	Μυκῆναι
Mizene	<i>Mizene</i>	76*	Μυκῆνη
Moirak	<i>Gorulariak</i>	82	Μοῖραι
Mulio	<i>Muli</i>	76*	Μούλιος
Musa	<i>Musa</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Μοῦσα
Naiadeak	<i>ur-lamiña</i>	82	Ναιάδες
Naubolides	<i>Naubolide</i>	76*	Ναυβολίδης
Nausikaa	<i>Nausika/Nausikaa</i>	76*	Ναυσικάα
Nausitoo	<i>Nausitoo</i>	76*	Ναυσίθοος
Nauteo	<i>Nauteu</i>	76*	Ναυτεύς

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Neera	<i>Neera</i>	76*	Νέαιρα
Neio	<i>Neio</i>	76*	Νηίω
Neleo	<i>Neleu</i>	76*	Νηλεύς
Neoptolemo	<i>Neoptolemo</i>	76*	Νεοπτόλεμος
Neriko	<i>Neriko</i>	76*	Νήρικος
Nerito	<i>Nerito</i>	76*	Νήριτος
Nestor	<i>Nestor</i>	82	Νέστωρ
Ninfa	--/itxas-lamiña/ maitagarri / maiteder/ neskatxa/ninoa/ninpa / ur-lamiña eder	Euskaltzaindiaren Hiztegia	Νύμφα
Niso	<i>Niso</i>	76*	Νίσου
Noemon	<i>Noemon</i>	76*	Νοήμων
Noragabeak ¹⁰	<i>Aldaberak/Alderriak</i>	Euskaltzaindiaren Hiztegia	Πλαγκτύς
Noto	<i>Noto</i>	76*	Νότος
Odiseo	<i>Odís/Ulises</i>	82	Ὀδυσσεὺς
Ogigia	<i>Ogigi/Ogigia</i>	76*	Ὠγγίη
Oikles	<i>Oikleu</i>	76*	Οἰκλῆς
Okialo	<i>Okial</i>	76*	Ὠκύαλος
Olinpo	<i>Olinpo/Olinpu</i>	147	Ὀλυμπος
Ops	<i>Ops</i>	82	Ὠψ ¹¹
Orestes	<i>Oreste/Orestes</i>	76/82	Ὀρέστης
Orion	<i>Orion</i>	82	Ὠρίων

¹⁰ Aita Santi Onaindiak, itzulpenean, «Aldaberak» eta «Alderriak» darabiltza. Euskaltzaindiaren Hiztegiari begiratu eta greziera klasikoko hitzaren esangurari ondo datorkionez gero, «Noragabeak» ordaina proposatu dut. Ingelesezt, besteak beste, «Wandering Rocks» eta «the blessed gods call these rocks the Wanderers»; frantsesezt, besteak beste, «Roches Errantes», eta gaztelaniazt, «Rocas Errantes».

¹¹ Euskaltzaindiaren 82. arauan, «Grekoa/Latina» zutabeaz «Ops» ageri da, eta hori Erromako jainkosa baten izenari dagokio, alegia, emankortasunaren jainkosari; halandaze, sarrera hau zerranda haren osagarria izan daiteke.

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Orkomeno	<i>Orkomeno</i>	147	Ὅρχομενό
Ortigia	<i>Ortigia</i>	76*	Ὅρτυγία
Ortiloko	<i>Ortiloko</i>	76*	Ὅρτιλοχος
Ortsiloko	<i>Orsiloko</i>	76*	Ὅρσιλοχος
Ortzia	<i>Ortzia</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Ὀυρανός
Osa	<i>Osa</i>	76*	Ὅσσα
Ospea	<i>Ospea</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Ὅσσα
Oto	<i>Oto</i>	76*	Ὦτος
Ozeano	<i>Okean</i>	82	Ὦκεανός
Pafos	<i>Paos</i>	147	Πάφος
Palas Atena ¹²	<i>Pala Atene / Palas Atene / Pallas Atene</i>	82	Παλλὰς Ἀθήνη
Pandareo	<i>Pandareu</i>	76*	Πανδάρεως
Panopeo	<i>Panopeu</i>	76*	Πανοπεύς
Parnaso	<i>Parnaso</i>	159	Παρνασσός
Patroklo	<i>Patroklo/Patrokol</i>	82	Πάτροκλος
Peleo	<i>Peleu</i>	82	Πηλεΐς
Pelias	<i>Pelias</i>	76*	Πελίας
Pelion	<i>Pelion</i>	76*	Πήλιον
Penelope	<i>Penelope</i>	82	Πηνελόπη
Peon	<i>Peon</i>	76*	Παιών
Peribea	<i>Peribea</i>	76*	Περίβοια
Periklimeno	<i>Periklimeno</i>	76*	Περικλύμενος
Perimedes	<i>Perimede</i>	76*	Περιμήδης
Pero	<i>Pero</i>	76*	Πηρώ
Pertse	<i>Perse</i>	76*	Πέρση

¹² Euskaltzaindiaren 82. arauan errakuntza bat dago; izan ere, 76. araua aplikatuta *Palas* behar du, «I» bakarrarekin, *Apolo* eta abar bezala (Alfontso Mujika Etxeberriaren oharra).

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziera klasikoko forma
Pertsefone	<i>Persefonea</i>	82	Περσεφόνη
Pertseo	<i>Perseu</i>	82	Περσεύς
Pieria	<i>Pieri</i>	154	Περίαι
Pilos	<i>Pilos</i>	147	Πύλος
Pireo	<i>Pireo</i>	76*	Πείραιος
Piriflegeton	<i>Piriflegeton</i>	76*	Πυριφλεγέθων
Piritoo	<i>Piritoo</i>	82	Πειρίθοος
Pisandro	<i>Pisander/Pisandro</i>	76*	Πείσανδρος
Pisenor	<i>Pisenor</i>	76*	Πεισήνωρ
Pisistrato	<i>Pisistrato</i>	76	Πεισίστρατος
Piton	<i>Pito</i>	82	Πύθων
Pleiadeak	<i>Izar-Zazpikiak</i>	82	Πλειάδες
Poias	<i>Peante</i>	76*	Ποιάν
Polibo	<i>Palibo/Polipo</i>	76*	Πόλυβος
Polidamna	<i>Polidamna</i>	76*	Πολύδαμνα
Polideuzes	<i>Polideukes</i>	76*	Πολυδεύκης
Polifemo	<i>Polifemo</i>	82	Πολύφημος
Polifides	<i>Polifides</i>	76*	Πολυφείδης
Polikasta	<i>Polikasta</i>	76*	Πολυκάστη
Poliktor	<i>Poliktor</i>	76*	Πολύκτωρ
Polineo	<i>Poline</i>	76*	Πολυνήος
Polites	<i>Polite</i>	76*	Πολίτης
Ponteo	<i>Ponteu</i>	76*	Ποντεύς
Pontonoo	<i>Pontonoo</i>	76*	Ποντόνοε
Poseidon	<i>Posidon</i>	82	Ποσειδῶν
Pramnio	<i>Pramni</i>	76*	Πραμνείω
Priamo	<i>Priamo/Priamu</i>	82	Πρίαμος
Primneo	<i>Primneu</i>	76*	Πρυμνεύς
Prokris	<i>Prokris</i>	76*	Πρόκρις
Proreo	<i>Proreu</i>	76*	Πρωρεύς

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Proteo	<i>Proteu</i>	82	Πρωτεύς
Psiria	<i>Psiria</i>	76*	Ψυρία
Radamanto	<i>Erradamenti/ Radamantis</i>	82	Ῥαδάμανθους
Reitro	<i>Erretor</i>	76*	Ῥεῖθρον
Rexenor	<i>Errexenor</i>	76*	Ῥηξήνωρ
Salmoneo	<i>Salmoneu</i>	76*	Σαλμωνεύς
Samos	<i>Same/Samos</i>	154	Σάμος
Sidon	<i>Sidon</i>	147	Σιδών
Sikania	<i>Sikani</i>	76*	Σικανία
Sirena	<i>Itxas-maitagarria/ Maiteder</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Σειρήν
Sisifo	<i>Sisifo</i>	82	Σίσυφος
Sizilia	<i>Sikili</i>	70	Σικελία
Solimo	<i>Solimos</i>	76*	Σολύμων
Sunio	<i>Suni</i>	76*	Σούνιον
Tafos	<i>Tafos</i>	76*	Τάφος
Taigeto	<i>Taigeto</i>	76*	Ταῦγετος
Tanato ¹³	<i>Balbe/Parka</i>	82	Θάνατος
Tantalo	<i>Tantalo</i>	82	Τάνταλος
Tebas	<i>Tebas</i>	147	Θήβαι
Telamon	<i>Telamon</i>	76*	Τελαμών
Telemako	<i>Telemako</i>	82	Τηλέμαχος
Telemo	<i>Telemo</i>	76*	Τήλεμος
Telepilo	<i>Telepilo</i>	76*	Τηλέπυλος
Temesa	<i>Temesa</i>	76*	Τεμέση
Temis	<i>Temis</i>	82	Θεμис
Tenedos	<i>Tenedos</i>	76*	Τένεδος

¹³ Lluís Segalà: «Parca»; Charles-René-Marie Leconte de L'Île: «Moire», Médéric Dufour: «la Mort»; Samuel Butler eta A. S. Kline: «death».

Baturako forma	Aita Santi Onaindia	Proposamenerako oinarria	Greziara klasikoko forma
Teoklimeno	<i>Teoklimeno/ Teoklimeno</i>	76*	Θεοκλύμενος
Teseo	<i>Teseu</i>	82	Θησεύς
Tetis	<i>Tetis</i>	82	Τηθύς
Tideo	<i>Tideu</i>	76*	Τυδεύς
Tiestes	<i>Tieste</i>	82	Θυέστης
Tindaro	<i>Tindari/Tindaro</i>	82	Τυνδάρεως
Tiresias	<i>Tiresia/Tiresias</i>	82	Τειρεσίας
Tiro	<i>Tiro</i>	147 eta 76*	Τυρώ
Titio	<i>Titi</i>	76*	Τιτυός
Titono	<i>Titon</i>	76*	Τιθωνός
Toas	<i>Toante</i>	76*	Θόας
Ton	<i>Ton</i>	76*	Θῶν
Toon	<i>Toon</i>	76*	Θόων
Toosa	<i>Toosa</i>	76*	Θόωσα
Trasimedes	<i>Trasimede/Trasimedes</i>	76*	Θρασυμήδης
Trazia	<i>Trazi</i>	142	Θράκη
Trinazia	<i>Trinaki</i>	76*	Θρινακία
Tritogenia	<i>Tritogeni</i>	76*	Τριτογένεια
Troia	<i>Troia</i>	147	Τροία
Zante/Zazinto	<i>Zazinto</i>	154	Ζάκυνθος
Zefiro	<i>Zefir</i>	76/82	Ζέφυρος
Zentauro	<i>Zentaur</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Κένταυρος
Zeto	<i>Zeto</i>	82	Κητώ
Zeus	<i>Zeus</i>	82	Ζεύς
Ziklope	<i>kiklope/kiklopetar</i>	<i>Euskaltzaindiaren Hiztegia</i>	Κύκλωψ
Zipre	<i>Txipre</i>	70	Κύπρος
Zirtze	<i>Kirke</i>	82	Κίρκη
Zitera	<i>Kitere/Zitera</i>	159	Κυθήρεια

2. **Odiseako pertsona-izen klasikoen, pertsonaia mitologikoen, leku-izenen, gainerako izakien eta horiekin guztiokin loturiko izenen zerrenda definizioduna.**— Izan ere, zerrenda hau testu jarraitu modura azalduko da. Berean, alde batetik, *Odisean* ageri diren pertsona-izenen, pertsonaia mitologikoen, leku-izenen eta gainerako izakien izenak daude: izen bereziak absolutibo kasuan, eta izen arruntak nominatibo singularrean edo nominatibo pluralean.

Zerrenda honetan, aurreko zerrendaren lehenengo zutabearen ageri diren sarrerak emango dira, greziera klasikoko izenarekin eta izen horiek *Odisean* duten esangurarekin. Izenok **letra lodiz** emango dira, adibidez: «**Adrastea** (Ἀδράστεια).— Kretako ninfa».

Bestalde, berriz, *Odisean* ageri ez diren leku-izen batzuk eta pertsona historikoen eta pertsonaia mitologikoen izen arrunt-berezi batzuk azalduko dira; izan ere, *Odiseako* lekuekin, pertsonekin eta pertsonaiekin lotuta daude, eta ezinbestekoak dira horien esangura argitze-ko. Izen berri horiek modu bitara azalduko dira: 1) Euskaltzaindiak daborduko erabakiak dituenak **letra lodi-etzanex** azalduko dira [adibidez, **Adrasto** (Ἄδραστος)], eta 2) Euskaltzaindiak erabakita ez dituenak, berriz, **azpimarratz** agertuko dira [adibidez, **Damastor** (Δαμάστωρ)], betiere 76. arauaren irizpideak aplikatuta.

Zerrenda honetan 523 sarrera daude.

Bigarren zerrenda

Adrastea (Ἀδράστεια).— Kretako ninfa.

Adrasto (Ἄδραστος).— Argusko hiru erregeetako bat. Ikusi **Erifile** sarrera.

Aedon (Ἀηδών).— Efesoko Pandareoren alaba; haren izengoitia Urre-txindorra da.

Afidas (Ἀφείδας).— Odiseok hartutako izengoitia.

Afrodita (Ἀφροδίτη).— Zeus eta Dioneren alaba, eta Hefestoren emaztea; maitasunaren jainkosa. Edertasuna du ezaugarri.

Agamemnon (Αγαμέμνων).— Mizenasko erregea, Atreoren semea, Menelaoren anaia, Klitemnestraren senarra, eta Orestes, Ifigenia eta Elektra-
ren aita. Bera izan zen greziarren aitzindaria Troiaren aurkako guduan.

Agelao (Άγέλαος).— Damastorren semea eta Peneloperen ezkongai.

Ajax (Αΐας).— 1) Telamonen semea eta Eakoren iloba; Ajax Handi izengoitikoa; greziarren gizurenetako bat izan zen Troiako Guduan. 2) Ajax Txiki izengoitikoa; Lokrisko Oileo erregearen semea.

Akaia (Αχαΐα).— Antzinateko Greziako eskualdea.

Akasto (Άκαστος).— Dulikioko erregea.

Akeron (Αχέρων).— Hadesko ibaia.

Akiles (Αχιλλεύς).— Greziar gizurena Troiako Guduan; Peleo eta Teti-
sen semea.

Akroneo (Άκρόνεώς).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan esku
hartu zuen.

Aktoris (Ακτορίς).— Peneloperen jopu emea.

Alektor (Αλέκτορ).— Espartarra. Beraren alaba Ifiloke ezkondu zen Me-
nelaoren seme Megapentesekin.

Alfeo (Άλφειός).— Elideko ibaia eta ibai-jainkoa; Ortilokoren aita eta
Dioklesen aitona.

Alibanto (Αλύβαντος).— Hiri ezezaguna. Odiseok itxura egiten du, ber-
tan jaioa delakoa.

Alkandra (Αλκάνδρη).— Egiptoko Tebasko andrazkoa; Poliboren
emaztea.

Alkmena (Αλκμήνη).— Heraklesen ama eta Anfitrionen emaztea.

Alkmeon (Αλκμαίων).— Anfiraoren semea eta Anfilokoren anaia.

Aloeo (Αλωεύς).— Poseidon eta Kanazeren semea, eta Ifimediaren se-
narra.

Altzeo (Ἀλκαῖος).— Ikusi **Anfitrión** sarrera.

Altzino (Ἀλκίνοος).— Feaziarren erregea, Nausitooren semea, Areteren senarra eta Nausikaaren aita.

Altzipe (Ἀλκίππη).— Helenaren jopu emeatako bat.

Amitaon (Ἀμυθάων).— Kreteo eta Tiroren semea.

Amniso (Ἀμνισός).— Kretako hiria eta portua. Uharteko iparraldean zegoen.

Anabesino (Ἀναβησίνεός).— Feaziar gaztea. Odiseoren aldeko jokoe-tan esku hartu zuen.

Andremon (Ἀνδραίμων).— Gorgeren senarra eta Toasen aita.

Anfialo (Ἀμφιάλος).— Feaziar gaztea. Odiseoren aldeko jokoetan esku hartu zuen.

Anfiarao (Ἀμφιάραος).— Oiklesen semea, Erifileren senarra, eta Alkmeon eta Anfilokoren aita.

Anfiloko (Ἀμφίλοχος).— Anfiarao eta Erifileren semea, eta Alkmeonen anaia.

Anfimedon (Ἀμφιμέδων).— Peneloperen ezkongaietako bat. Telemakok hil zuen.

Anfinomo (Ἀμφινόμος).— Peneloperen ezkongaietako bat, aretiastar¹⁴ Nisoren semea. Telemakok hil zuen.

Anfion (Ἀμφίων).— 1) Zeus eta Antioberen semea, eta Zetoren anaia bikia; anaiok Tebas fundatu zuten elkarrekin. 2) Orkomenoko erregea, Ja-soren semea eta Klorisen aita.

Anfitea (Ἀμφιθέα).— Autolikoren emaztea eta Antiklearen ama; Odiseoren amaren aldeko amona.

¹⁴ Hemen «aretiastar» erabili dut, Euskaltzaindiaren 178. araua aplikatuz; gaztelaniaz *Aretiada* ematen da, frantsesez *fil d'Aréto*s eta ingelesez *son of Aretias*.

Anfitrion (Ἀμφιτρώων).— Altzeoren semea, Pertseoren iloba eta Zeusen biloba. Alkmenaren senarra eta Heraklesen aita izan zen.

Anfitrite (Ἀμφιτρίτη).— Itsas jainkosa eta Poseidonen emaztea.

Ankialo (Ἀγκιάλος).— Feziarra, Mentesen aita. Odiseoren aldeko jo-koetan esku hartu zuen.

Antifates (Ἀντιφάτης).— 1) Lestrigoniarren gudaiburua. 2) Melanporen semea eta Oiklesen aita.

Antifo (Ἄντιφος).— 1) Egiptioren semea; ziklopeak jan zuen. 2) Itakar agurea.

Antikleia (Ἀντίκλεια).— Laertesaren emaztea eta Odiseoren ama. Haren arima agertzen zaio Odiseori.

Antiklo (Ἄντικλος).— Greziar gudaria. Troiako Zaldiaren barruan izan zen; Odiseok galarazi zion berba egiten, Helenak hari deitu zionean zaldia-
ren barruan zegoela.

Antiloko (Ἀντίλοχος).— Nestorren semea, Akilesten lagun mina. Mem-
nonek hil zuen Troiako Guduan.

Antinoos (Ἀντίνοος).— Peneloperen ezkongaietako bat. Odiseok hil zuen.

Antiope (Ἀντιόπη).— Asopo ibaiaren alaba.

Apeira (Ἀπείρη).— Hiri ezezaguna.

Apollo (Ἀπόλλων).— Zeus eta Letoren semea, eta argiaren, olerkiaren eta eresien jainkoa. Delos uhartean jaio zen eta hantxe zeukan bere jau-
retxea ere.

Ares (Ἄρης).— Guduaren jainkoa, Zeus eta Heraren semea.

Arete (Ἀρήτη).— Rixenoren alaba, feziarren errege Altzinooren loba eta emaztea, eta Nausikaaren ama. Arete bazuen aginpiderik bere erresu-
man.

Areto (Ἄρητος).— Nestor eta Euridizeren semea.

Aretusa (Ἀρέθουσα).— Naiadeetako bat, iturria.

Argifontes (Ἀργειφόντης).— Hermes eta Hefesto jainkoen izengoitia.

Argo (Ἀργώ).— Jasonen eta argonauten itsasontzia.

Argus (Ἄργος).— 1) Antzinateko Greziako hiria, Diomedes erregearena. 2) Antzinateko Greziako eskualdea, Mizenas hiriburua zuena, Agamemnon erregearena. 3) Batzuetan Peloponeso izendatzeko erabiltzen zen Heladeren aurka jartzeko. 4) Antzinateko Grezia osoa ere izendatzen zuen. 5) Odiseoren txakurra.

Ariadna (Ἀριάδνη).— Minos eta Pasifaeren alaba.

Aribas (Ἀρύββας).— Sidongo merkatari aberatsa.

Arkadia (Ἀρκαδία).— Ikusi **Elide** sarrera.

Arneo (Ἄρναϊός).— Itakako eskalea; Iro izengoitiko.

Artazia (Ἄρτακίη).— Lestrigoniako erreka.

Artemisa (Ἄρτεμις).— Zeus eta Letoren alaba, eta Apoloren arreba; ehiza, jaiotze eta andrazkoen jainkosa.

Artzesio (Ἀρκείσιος).— Zeusen semea eta Laertesena aita.

Asfalion (Ἀσφαλίον).— Menelaoren ezkutaria.

Asopo (Ἄσσωπός).— Peloponesoko ipar-ekialdeko ibaia eta ibai-jainkoa.

Asteris (Ἄστερίς).— Itaka eta Samosen bitartean dagoen uharte harrikaitzua.

Atena (Ἀθήνη/Ἀθηναίη).— Zeusen alaba; jainkosa birjina; Odiseoren babeslea, Atenasen zaindaria, eta oro har hiri guztiena; andrazko txit ederra. Lantzaz, kaskoz eta ezkutuz jantzia irudikatu ohi da.

Atenas (Ἀθῆναι).— Antzinateko Greziako hiria.

Atika (Ἀττική).— Ikusi **Maraton** sarrera.

Atlas (Ἄτλας).— Titan bat, Ilargiaren eraentzailea, eta Japeto eta Klimeneren semea; Kalipsoren aita. Berak dauzka lepo gainean Lurra eta Zerua bereizten dituzten zutoinak.

Atreo (Ἀτρεύς).— Mizenasko erregea, Pelope eta Hipodamiaren semea, eta Agamemnon eta Menelaoren aita.

Autoliko (Αὐτόλυκος).— Antiklearen aita eta Odiseoren aitona.

Autonoe (Αυτονόη).— Peneloperen jopu emea.

Belearen Harkaitza (Κόρακος πέτρη).— Aretusaren iturritik hur da goen aurkintza, Itakan.

Beozia (Βοιωτία).— Ikusi **Tebas** sarrera.

Boeto (Βοηθο).— Menelaoren ezkutari Eteoneoren aita.

Boötes (Βοώτης).— Konstelazioa. Odiseok erabili zuen bere burua gidatzeko.

Boreas (Βορέας).— Negua dakarren ipar-haize hotzaren jainkoa.

Damastor (Δαμάστωρ).— Ikusi **Agelao** sarrera.

Danao (Δαναός).— Ikusi **Egiptio** sarrera.

Dardano (Δάρδανος).— Ikusi **Ilion** sarrera.

Deifobo (Δηϊφοβος).— Troiako printzea, Priamo eta Hekubaren semea, Hektorren anaia. Paris hil ostean, Helenarekin ezkondu zen.

Deioneo (Δηιονεύς).— Ikusi **Filako** sarrera.

Deipile (Δηϊπύλη).— Ikusi **Diomedes** sarrera.

Delfos (Δελφοί).— Ikusi **Piton** sarrera.

Delos (Δήλος).— Greziako uhartea, Zikladeetako txikiena. Mitologiak dioenez, uharte hau noraezean zebilen, baina Zeusek ainguratu zuen, Apolo eta Afroditaren sorleku izan zedin.

Demeter (Δημήτηρ).— Kronos eta Rearen alaba, lur-lantzearen eta uzta-biltzearen jainkosa; Zeusen arreba eta Pertsefoneren ama.

Demodoko (Δημόδοκος).— Feaziarren hirian, Altzinooren jauregian bizi den bertsolari itsua.

Demoptolemo (Δημοπτόλεμος).— Peneloperen ezkongaietako bat. Odiseok hil zuen.

Deukalion (Δευκαλίων).— Minos Kretako erregearen semea eta Idome-neoren aita. Odiseok elkarrizketa baten dio haren semea dela.

Dia (Δία).— Kretako hiriburua den Herakliondik kilometro batzuk iparaldera dagoen uharte bat da; Artemisaren alde sakratua. Artemisak bertan hil zuen Ariadna.

Dimanto (Δύμαντος).— Itsas kapitain feaziarra.

Diokles (Διοκλῆς).— Ferasko jauna eta Ortilokoren semea.

Diomede (Διομήδη).— Ikusi **Filako** sarrera.

Diomedes (Διομήδης).— Tideo eta Deipileren semea; Troiako Gudua-ren gizurenetako bat.

Dione (Διώνη).— Ikusi **Afrodita** sarrera.

Dioniso (Διώνυσος).— Traziar jatorriko jainkotasuna; greziarren uste-tan, ardoaren jainkoa.

Dmetor (Δμήτωρ).— Jasoren semea eta Zipreko erregea.

Dodona (Δωδώνᾱ edo Δωδώνη).— Epiroko hiri nagusia; artadi santu baten ondoan Zeusek zeukan santutegiagatik ospetsu. Odiseok elkarrizketa baten esan zuen bertan izan zela.

Dolio (Δολίος).— Peneloperen morroi zaharra.

Dulikio (Δουλιχίω).— Itakatik hur dagoen uharte.

Eako (Αἶακός).— Ikusi **Ajax** sarreraren 1. adiera.

Ebenor (Εὐήνωρ).— Ikusi **Leokrito** sarrera.

Edipo (Οιδίπους).— Laios eta Jokastaren semea.

Eea (Αἰαία).— Uharte, Zirtzeren bizilekua.

Eetes (Αἰήτης).— Zirtzeren neba.

Efeso (Ἔφεσος).— Joniako merkataritza, erlijio eta kulturako gune garrantzitsua zen, Egeo itsaso ertzean. Ikusi **Aedon** sarrera.

Efialtes (Ἐφιάλτης).— Ifimedia eta Poseidonon semea.

Efira (Ἐφύρα).— Antzinateko Greziako herrixka, Iloren sorterrria.

Egas (Αἶγαι).— Akaiako hiria eta Poseidonon bizitokia.

Egeo (Αἰγαίο).— 1) Itsasoa. 2) Ikusi **Teseo** sarrera.

Egina (Αἴγινα).— Ikusi **Telamon** sarrera.

Egiptio (Αἰγύπτιος).— Itakako zaharra, Antiforen, Eurinomoren eta beste seme biren aita.

Egipto (Αἴγυπτος).— 1) Afrikako Iparraldeko herrialdea. 2) Nilo ibaia.

Egira (Αιγείρα).— Ikusi **Hiperesia** sarrera.

Egisto (Αἰγισθος).— Tiestes eta honen alaba Pelopiaren arteko intzestuko maitasunaren fruitua.

Egungentia (Ἠριγένεια).— Jainkosa, Hiperionen alaba, eta Eguzkiaren eta Ilargiaren ahizpa; Eguzkiaren aurretik agertzen den arrosa koloreko argia.

Eguzkia (Ἥλιος).— Helios jainkoa.

Ekalia (Οἰχαλία).— Euritoren hiria, Mesenian.

Ekefron (Ἐχέφρων).— Nestorren semea.

Ekeneo (Ἐχένηος).— Feaziar zaharra.

Eketo (Ἐχετος).— Greziako ipar-mendebaldeko erregea, beraren ankerkeriaz ezaguna.

Ekinada uharteak (Ἐχινάδες νῆσοι).— Ikusi **Tafostarra** sarrera.

Elato (Ἐλατος).— Peneloperen ezkongaietako bat. Eumeok hil zuen.

Elatreo (Ἐλατρεύς).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan esku hartu zuen eta irabazi.

Elektra (Ἠλέκτρα).— Agamemnon eta Klitemnestraren alaba.

Elide (Ἐλιδε).— Peloponesoko hiri eta inguruko eskualdea, Arkadiaren mendebaldean, Peneo ibaiaren ezker aldean.

Eliseoko Zelaiak (Ἠλύσια πεδία).— Jainko-jainkosen betiereko bizitokia.

Elpenor (Ἐλπηνώρ).— Odiseoren itsasgizonetarik gazteena.

Enarete (Ἐναρέτη).— Ikusi **Salmoneo** sarrera.

Enipeo (Ἐνιπέυς).— Ozeano eta Tetisen semea, Tesaliako ibaia eta ibai-jainkoa.

Enoro (Ἐνόρος).— Leodesen aita.

Eolia (Αἰολίς).— Eolo haizeen erregea bizi zen uhartera.

Eolo (Αἴολος).— Hipotesen semea eta haizeen jauna.

Eos (Ἠώς).— Ikusi **Titono** sarrera.

Epeo (Ἐπειός).— Panopeoren semea, Parnasoko feaziar gudaria eta Troiako Zaldiaren egilea.

Eperito (Ἐπήριτος).— Odiseoren izengoitia.

Erikasta (Ἐπικάστη).— Jokasta.

Eriro (Ἐπειρος).— Ikusi **Dodona** sarrera.

Erebo (Ἐρεβος).— Iluntasunaren eta itzalpearen pertsonifikazioa.

Erekteo (Ἐρεχθεύς).— Atenasko errege mitikoa, Pandion eta Zeuxiparen semea, eta Oritia eta Prokrisen aita.

Eretmeo (Ἐρετμεύς).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan esku hartzen du.

Erifile (Ἐριφύλη).— Talaoren alaba, Adrastoren arreba, Argusko Anfaraoren emaztea eta Alkmeonen ama.

Erimanto (Ἐρύμανθος).— Peloponesoko ipar-mendebaldeko mendigunea; Artemisaren ehiza-lekua.

Erinia/k (Ἐρινός/Ἐρινύες).— Ahaide-lokarrien aurka batez ere egin ohi ziren gaitzakeriak mendekatzen zituzten jainkosak.

Erraldoi/ak (Γίγας/Γίγαντες).— Pertsonaia mitologiko hauek giza itxurakoak dira, baina gizakiak baino askoz garaiagoak.

Esperia (Σχερρία).— Feaziarren uhartea.

Eson (Αἴσων).— Kreteo eta Tiroren semea, eta Feres eta Amitaonen anaia.

Esparta (Σπάρτα/Σπρατη).— Lazedemonia izenez ere ezaguna; antzinateko Greziako hiri-estatu, Peloponesoko hegoaldean, Lakoniako lurraldean; Helena eta Peneloperen jaioterria.

Estix (Στύξ).— Ozeanidea, Ozeano eta Tetisen alaba, lur azpiko aintzira.

Estratio (Στρατίος).— Nestorren semea.

Ezila (Σκύλλα).— Mesinako itsas zintzurtean aurkitzen zen munstroa. Han ingurutik igarotzen ziren itsasgizonak erakarri eta harrapatu ohi zituen.

Eziro (Σκύρος).— Greziako uhartea.

Eteoneo (Έτεωνεύς).— Menelaoren ezkutaria.

Eton (Αἴθων).— Odiseoren izengoitia.

Etra (Αἴθρα).— Ikusi **Teseo** sarrera.

Euanteo (Εὐάνθεος).— Maronen aita.

Eubea (Εὐβοία).— Uharte handia. Greziaren ekialdetik hur dago, eta beronetatik Eubeako golkoak banatuta dago.

Eumelo (Εὐμελος).— Peneloperen ahizpa Iftimaren senarra.

Eumeo (Εὐμαιος).— Odiseoren txerrizaina.

Eupites (Εὐπειθης).— Peneloperen ezkongai Antinooren aita. Laertesek hil zuen.

Euriades (Εὐρύαδην).— Peneloperen ezkongaietako bat. Telemakok hil zuen.

Eurialo (Εὐρύαλος).— Feaziarra, Naubolidesen semea.

Euribates (Εὐρυβάτης).— Odiseoren ezkutaria.

Euridamas (Εὐρυδᾶμας).— Peneloperen ezkongaietako bat. Odiseok zauritu zuen.

Euridize (Ευρυδίκη).— Klimenoren alaba eta Nestorren emaztea.

Euriklea (Εὐρύκλεια).— Lehenengoz Laertes jopu emea izan zen, eta gero Odiseorena, bai eta Peneloperen janari eta abarren arduraduna ere.

Euriloko (Εὐρύλοχος).— Odiseoren laguna, eta beraren ondorengoa agintean.

Eurimako (Εὐρύμαχος).— Poliboren semea eta ezkongai aitzindarietako bat. Odiseok hil zuen.

Eurimedon (Εὐρυμέδων).— Titan bat, erraldoien erregea eta Peribearen aita.

Eurimedusa (Εὐρυμέδουσα).— Apeirako andre zaharra, Nausikaaren jopu emea.

Eurinome (Εὐρυνόμη).— Peneloperen etxezaina.

Eurinomo (Εὐρύνομος).— Egiptioren semea eta Peneloperen ezkongaietako bat.

Euripilo (Εὐρύπυλος).— Teleforen semea.

Eurition (Εὐρυτίων).— Zentauroetako bat. Hipodamia bahitzen ahalegindu zen.

Eurito (Εὐρυτος).— Meseniako Ekaliako erregea eta Ifitoren aita. Apolok haserre bizian hil zuen.

Euro (Εὐρος).— Ekialdeko haizea.

Europa (Εὐρώπη).— Ikusi **Radamanto** sarrera.

Ezkongaiak (Μνηστῆρες).— Peneloperekin ezkondu nahi dutenak.

Faeton (Φαέθων).— Egunsentiaren gurdiko zaldietako bat.

Faetusa (Φαέθουσα).— Ninfa; Hiperionen arreba eta Neeraren ahizpa.

Faros (Φάρος).— Egiptoko uhartea, Niloren muturrean.

Feas (Φεάς).— Greziako mendebaldeko hiria.

Febe (Φοιβη).— Ikusi **Leto** sarrera.

Febo Apolo (Φοῖβος Ἀπόλλων).— Apolo eguzki-jainko gisa.

Fedimo (Φαίδιμος).— Sidongo erregea.

Fedra (Φαίδρα).— Kretako Minos erregearen eta Pasifaeren alaba.

Femio (Φήμιος).— Itakako jauregiko abeslaria.

Fenizia (Φοινίκη).— Antzinateko eskualdea.

Feras (Φεραί).— 1) Eumeloren etxea. 2) Dioklesen etxea.

Feres (Φέρης).— Kreteo eta Tiroren semea.

Festo (Φαιστός).— Kretako hegoaldeko hiria.

Fidon (Φεΐδων).— Tesprotiako erregea.

Filaze (Φυλακή).— Filakok Tesalian sortutako hiria, Ifiklesen agintepekoa.

Filako (Φύλακος).— Deioneo eta Diomederen semea, eta Klimeneren senarra.

Filetio (Φιλοτίτος).— Odiseoren artzainen maizter nagusia.

Filo (Φυλώ).— Helenaren jopu emea.

Filoktetes (Φιλοκτήτης).— Poiasen semea. Odiseorekin itzuli zen Troiatik; arkularirik onena zen, Odiseoren arabera.

Fortzis (Φόρκυς).— 1) Itsasoko agurea, Toosa ninfaren aita. 2) Haren izena Itakako portu bati ezarri zioten, beraren omenez.

Fozida (Φωκίς).— Ikusi **Orkomeno** sarrera.

Frigia (Φρυγία).— Ikusi **Tantalo** sarrera.

Fronio (Φρόνιος).— Noemonen aita, itakarra.

Frontis (Φροντις).— Onetorren semea eta Menelaoren ontzi-maisua.

- Ftia** (Φθία).— Tesaliako hiria eta Akilesen jaiolekua.
- Gea** edo **Gaia** (Γῆ/Γαῖα)].— Ikusi **Lurra** sarrera.
- Geresto** (Γεραιστός).— Eubeako hego-mendebaldeko muinoa.
- Girea** (Γυραΐην).— Egeoko uharte harkaitzua.
- Glauko** (Γλαῦκος).— Ikusi **Sisifo** sarrera.
- Gorge** (Γόργη).— Ikusi **Andremon** sarrera.
- Gorgona** (Γοργών/Γοργώ).— Fortzisen alabak ziren hiru gorgonak. Haien arteko ezagunena Medusa da.
- Gortina** (Γόρτυν).— Kretako hegoaldeko erdialdeko hiria.
- Gurdia** (Ἄμαξαν).— Hartz konstelazioaren izengoitia.
- Hades** (Ἅδης).— Azpimunduko jainkoa.
- Halio** (Ἄλιός).— Altzino eta Areteren semea, eta Nausikaaren neba.
- Haliterses** (Ἀλιθέρσης).— Itakar igarlea, Mastorren semea eta Odiseoren zalea.
- Halosidne** (Ἀλοσύδνης).— Anfitriteren izengoitia.
- Harmonia** (Ἀρμονία).— Ikusi **Ino** sarrera.
- Harpiak** (Ἄρπυιαι).— Taumasen eta Elektra itsas ninfaren alabak.
- Hartza** (Ἄρκτον).— Ursa Maior konstelazioa.
- Hebe** (Ἥβη).— Zeus eta Heraren alaba, eta Heraklesen emaztea.
- Hefesto** (Ἥφαιστος).— Zeus eta Heraren semea, suaren eta burdinolen jainkoa, eta Afroditaren senarra.
- Hektor** (Ἕκτωρ).— Ikusi **Deifobo** sarrera.
- Hekuba** (Ἑκάβη).— Ikusi **Deifobo** sarrera.
- Helade** (Ἑλλάς).— Greziako erdialdeko probintziak izendatzeko erabilitako izena.

Helena (Ἑλένη).— Zeus eta Ledaren alaba, Menelaoren emaztea. Parisen indarrez harrapatu zuen, eta harrapatze horrek sortarazi zuen Troiako Gudua. Gero, Espartan bizi izan zen bere senarrarekin.

Helesponto (Ἑλλήσποντος).— Europa eta Asiaren artean kokatutako itsasartea da. Egeo itsasoa, Marmara itsasoa eta bere uhartedia lotzen ditu.

Helios (Ἥλιος).— Ikusi **Eguzkia** sarrera.

Hera (Ἥρα).— Zeusen arreba eta emaztea; ezkontzaren jainkosa ere bai.

Herakles (Ἡρακλῆς).— Gizuren erdi-jainkotiar bat zen, Zeus eta Alkmenaren semea, eta bere indar ezohikoagatik ezaguna.

Heraklion (Ἡράκλειον).— Ikusi **Dia** sarrera.

Hermes (Ἑρμῆς).— Zeus eta Maiaren semea, jainko-jainkosen mezularia.

Hermione (Ἑρμιόνη).— Menelao eta Helenaren alaba bakarra.

Herrena (Ἄμφιγυήεις).— Hefestoren izengoitia.

Hiperea (Ἵπερείη).— Feaziarren lehenengo lurraldea, Eskeriara aldatu aurretik.

Hiperesia (Ἵπερησία).— Egira hiriaren antzinako izena.

Hiperion (Ἵπερίων).— Eguzkiaren eta Egunsentiaren aita.

Hipodamia (Ἴπποδάμεια).— Peneloperen jopu emea.

Hipotes (Ἴππότης).— Ikusi **Eolo** sarrera.

Hiszila (Ἴσκιλλα).— Ikusi **Ifimedia** sarrera.

Idomeneo (Ἰδομενεύς).— Kretako erregea.

Idotea (Εἰδοθέα).— Itsas jainkosa, Proteoren alaba.

Ifigenia (Ἴφιγένεια).— Ikusi **Agamemnon** sarrera.

Ifikles (Ἴφικλῆς).— Filazeko erregea.

Ifiloke (Ἴφιλοκε).— Ikusi **Alektor** sarrera.

Ifimedia (Ἴφιμέδεια).— Triops eta Hiszilaren alaba, eta Efialtesen ama.

Ifito (Ἴφιτος).— Ekaliako errege Euritoren semea. Heraklesek hil zuen.

Iftima (Ἰφθίμη).— Ikarioren alaba, Eumeloren emaztea eta Peneloperen ahizpa.

Ikario (Ἰκάριος).— Peneloperen aita.

Ikmalio (Ἰκμάλιος).— Eskulangilea. Peneloperen aulkia egin zuen.

Ilion (Ἴλιον).— Dardanoren Ilo semearen izeneko hiria, Troia gisa ezaguna.

Ilitia (Εὐλείθυια).— Zeus eta Heraren alaba.

Ilo (Ἴλος).— 1) Efirako Mermeroren semea. 2) Dardanoren semea, Ilionen fundatzailea.

Inako (Ἴναχος).— Ikusi **Mizene** sarrera.

Ino (Ἰνώ).— Kadmo eta Harmoniaren alaba, Leukotea gisa ere ezaguna. Leukotea legez lagundu zuen Odiseo.

Inor Ez (Οὐτίς).— Odiseok erabilitako izenordea, ziklopea atzipetzeko.

Iolko (Ἰωλόκος).— Tesaliako itsas portua.

Iro (Ἴρος).— Ikusi **Arneo** sarrera.

Ismaro (Ἴσμαρος).— Samotrazia uharteko iparraldeko traziari itsasertzeko ardo-eskualdea.

Itaka (Ἰθάκη).— Odiseoren jaiolekua; uhartea.

Itako (Ἴθακος).— Ninfen iturriaren hiru egileetako bat. Iturria Itakan zegoen.

Itilo (Ἴτυλος).— Zeto eta Aedonen alaba. Aedonek nahi barik hil zuen.

Itsaso Jonikoa (Ἰόνιο Πέλαγος).— Ikusi **Samos** sarrera.

Ixion (Ἰξίων).— Ikusi **Piritoo** sarrera.

Japeto (Ἰαπετός).— Ikusi **Atlas** sarrera.

Jardano (Ἰάρδανος).— Kretako Zidoniako ibaia.

Jasion (Ἰασίων).— Titan bat.

Jaso (Ἰάσος).— 1) Orkomenoko erregea. 2) Zipreko erregea, Dmetorren aita.

Jason (Ἰάσων).— Esonen semea, argonauten aitzindaria.

Jokasta (Ἰοκάστη).— Ikusi **Edipo** sarrera.

Kadmo (Κάδμος).— Tebasen fundatzailea.

Kalipso (Καλυψώ).— Ninfa, Atlasen alaba eta Oigia uharteko erregeina. Zeusek agindu zion arte, Odiseo atxilo eduki zuen.

Kaltzis (Χαλκίς).— Greziako mendebaldeko hiria.

Kanaze (Κανάκη).— Ikusi **Aloeo** sarrera.

Karibdis (Χάρυβδις).— Ama Lurraren eta Poseidonen alaba beldurgarria. Meseniako ur-golkoan handik igarotzen ziren ontziak irentsi ohi zituen.

Kariteak (Χάριτες).— Edertasunaren jainkosak, Eurinome eta Zeusen alabak.

Kassandra (Κασσάνδρα).— Priamo eta Hekubaren alaba. Klitemnestrak hil zuen. Apoloren madarikazio hau zuen: berak egia esan baina inork sine-tsiko ez ziona.

Kastor (Κάστωρ).— 1) Zeus eta Ledaren semea, eta Poluxen anaia. 2) Itxurazko kretatar bat; Odiseok itxurak egin zituen haren semea zelakoan.

Kios (Χίος).— Greziaren kostaldeko uhartea. Egeo itsasoan dago.

Klimene (Κλυμένη).— Ifikloren ama.

Klimeno (Κλύμενος).— Nestorren emazte Euridizeren aita.

Klitemnestra (Κλυταιμίστρα).— Agamemnonen emaztea, Tindaro eta Ledaren alaba, eta Helenaren ahizpa.

Klitio (Κλυτίος).— Itakar gizona eta Pireoren aita.

Klito (Κλείτος).— Mantioren semea.

Klitoneo (Κλυτόνης).— Altzinooren semea.

Kloris (Χλωρίς).— Neleoren emaztea.

Knosos (Κνωσός).— Kreta minoikoaren hiri nagusia.

Kozito (Κωκυτός).— Hadesko ibaia, Arranguraren Ibai izengoitkoa.

Kratais (Κράταιν).— Eszilaren ama.

Kreon (Κρέων).— Tebasko erregea eta Megararen aita.

Kreta (Κρήτη).— Uhartea, zibilizazio minoikoaren sehaska.

Kreteo (Κρηθεύς).— Iolkoko errege fundatzailea.

Kromio (Χρόμιος).— Neleo eta Klorisen semea.

Kronos (Κρόνος).— Zeusen aita.

Krunos (Κρουνός).— Greziako mendebaldeko itsasertzeko aurkintza.

Ktesio (Κτήσιος).— Siriako erregea eta Eumeoren aita.

Ktesipo (Κτήσιππος).— Peneloperen samostar ezkongai, eta Politerse-
sen semea.

Ktimene (Κτιμένη).— Laertes eta Antiklearen alabarik gazteena, Odi-
seoren arreba.

Laertes (Λαέρτης).— Artzesioren semea eta Odiseoren aita.

Laertzes (Λαέρκες).— Pilosko urregina.

Laios (Λαΐος).— Ikusi **Edipo** sarrera.

Lakonia (Λακωνία).— Ikusi **Esparta** sarrera.

Lamos (Λάμος).— Lestrigoniarren erregea.

Lanpetia (Λαμπετία).— Ninfa; Hiperion eta Neeraren alaba.

Lanpo (Λάμπος).— Egunsentiaren gurdiko zaldietako bat.

Laodamas (Λαοδάμας).— Altzinooren semea.

Laomedon (Λαομέδων).— Troiako erregea izan zen. Ilo eta Euridizeren
semea.

Lapitestarra (Λαπίθαι).— Ikusi **Piritoo** sarrera.

Lazedemonia (Λακεδαιμονία).— Espartako erresuma. Menelao da haren agintaria.

Leda (Λήδα).— Testioren alaba, Espartako errege Tindaroren emaztea, eta Kastor eta Poluxen ama.

Lemnos (Λήμνος).— Egeo iparraldeko uhartea, Hefestoren etxea.

Leodes (Λειώδης).— Peneloperen ezkongaietako bat, Enoporen semea.

Leokrito (Λειώκριτος).— Peneloperen ezkongaietako bat, Ebenorren semea.

Lesbos (Λέσβος).— Egeo ekialdeko uhartea.

Lestrigonia (Λαιστρυγόνια).— Lestrigoniarren herria.

Lestrigoniarrak (Λαιστρυγόνες).— Ikusi **Antifates** sarreraren 1. adiera.

Leto (Λητώ).— Zeo eta Febe titanen alaba; Zeusekin Apolo eta Artemisaren ama.

Leukada (Λευκάδα).— Uhartea.

Leukotea (Λευκοθέα).— Ikusi **Ino** sarrera.

Libia (Λιβύη).— Afrika iparraldeko herrialdea.

Lizia (Λυκία).— Ikusi **Solimo** sarrera. Lizia, gaur egun, Turkian dago.

Lokris (Λοκρίς).— Ikusi **Ajax** sarreraren 2. adiera. Antzinateko Greziako eskualdea.

Lotojalea (Λωτοφάγος).— Libiako uharte bateko biztanlea.

Lurra [Gea edo Gaia (Γαῖα/Γῆ)].— Lurraren emankortasuna irudikatzen du, eta jainko-jainkosen eta munstroen ama da.

Maia (Μαῖα).— Pleiadeetako bat, Atlasen eta Pleione ozeanidearen alaba, eta Hermesen ama.

Malea (Μαλέας).— Peloponesoko lurmuturra.

Mantio (Μάντιος).— Melanporen semea, Polifidesen aita eta Teoklimenoren aitona.

Maraton (Μαραθών).— Atikaren ekialdeko itsasertzeko hiria eta laugunea.

Marmara (Μαρμαρά).— Ikusi **Helesponto** sarrera.

Maron (Μάρων).— Apoloren apaiza Ismaron.

Mastor (Μάστωρ).— Ikusi **Haliterses** sarrera.

Medon (Μέδων).— Hots-egilea, Peneloperen aldekoa.

Megapentes (Μεγαπένθης).— Menelaok jopu eme batekin izandako semea.

Megara (Μέγαρα).— 1) Alkmenaren eta Tebasko errege Kreonen alaba.
2) Atikaren inguruetako hiria.

Melaneo (Μελανεύς).— Anfimedonen aita, Itakako handikia.

Melanpo (Μελάμπους).— Greziar igarle eta petrikiloa.

Melantio (Μελάνθιος).— Ahuntzaina, Dolioren semea eta ezkongaien aldekoa.

Melanto (Μελανθώ).— Melantioren arreba, Peneloperen zerbitzaria eta berau traditzen duena.

Memnon (Μέμνων).— Titon eta Egunsentiaren semea.

Menelao (Μενέλαος).— Espartako erregea eta Helenaren senarra.

Menezio (Μενοίτιος).— Ikusi **Patroklo** sarrera.

Mentes (Μέντης).— Tafostarren erregea eta Odiseoren laguna.

Mentor (Μέντωρ).— Odiseoren itakar laguna.

Mera (Μαϊράν).— Artemisaren zerbitzaria.

Mermero (Μερμερος).— Ikusi **Ilo** sarreraren 1. adiera.

Merope (Μερόπη).— Ikusi **Pandareo** sarrera.

Mesaulio (Μεσαύλιος).— Eumeoren morroia.

Mesenia (Μεσσηνία).— Greziako hego-mendebaldeko eskualdea.

Mimas (Μίμας).— Kiosen aurreko penintsula handia; Nestorren itsasontziek errefusatutako ibilbideetako bat.

Minias (Μινύας).— Ikusi **Orkomeno** sarrera.

Miniastarra (Μινύες).— Ikusi **Orkomeno** sarrera.

Minos (Μίνως).— Kretako erregea eta Zeusen semea.

Mizenas (Μυκῆναι).— Antzinateko Greziako mendebaldeko gotorlekua. Hango biztanleek euren buruari akaiar zeritzoten.

Mizene (Μυκίγη).— Inako ibai-jainkoaren alaba.

Moirak (Μοῖραι).— Jainkosak, gizaki bakoitzaren patuaren irudiak.

Mulio (Μούλιος).— Anfinomoren ezkutaria, ezkongaien zerbitzaria.

Musa (Μούσα).— Musak ziren musika, olerkigintza eta beste hainbat arte eta zientziaren jainkosak.

Naiadeak (Ναιάδες).— Ur gezetako —iturri, putzu, iturburu eta errekas-toetako— ninfak ziren, eta eurak bizi ziren ur ibilguaren jainkosak ziren.

Naubolides (Ναυβολίδης).— Eurialoren aita, feaziarra.

Nausikaa (Ναυσικάα).— Feaziarren errege Altzinooren eta Areteren alaba.

Nausitoo (Ναυσίθοος).— Altzinooren aita. Berak eroan zituen feaziarrak Eskeriara.

Nauteo (Ναυτεύς).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan esku hartu zuen.

Neera (Νέαῖρα).— Faetusa eta Lanpetia ninfen ama. Eguzkiarekin izan zituen alabok.

Neio (Νηίω).— Itakako mendi garaia.

Neleo (Νηλεύς).— Poseidonen eta Tiro ninfaren semea, eta Pilosko erregea.

Neoptolemo (Νεοπτόλεμος).— Akilesen semea eta Hermioneren senarra.

Neriko (Νήρικος).— Greziako itsasertzeko hiria.

Nerito (Νήριτος).— 1) Ninfen iturriaren hiru egileetako bat; iturria Itakan zegoen. 2) Itakako mendia.

Nestor (Νέστωρ).— Pilosko erregea eta Neleoren semea. Telemako ikustera doa, hau bere aitaren albiste bila dabilenean.

Ninfa (Νύμφα).— Ninfak jainkosa txikiak ziren, iturri, ibai, baso edo mendietan bizi zirenak. Ninfek zelaien, basoen eta, oro har, izadiaren eman-kortasuna irudikatzen zuten.

Niobe (Νιόβη).— Ikusi **Tantalo** sarrera.

Niso (Νίσου).— Megarako erregea.

Noemon (Νοήμων).— Fronioren semea, itakarra.

Noragabeak (Πλαγκτᾶς).— Harkaitz multzo bat. Itsasoak bortizki jotzen zuen haien artean, eta *Argo* itsasontziak bakarrik lortu zuen eurak igarotzea.

Noto (Νότος).— Hego-haizea.

Odiseo (Ὀδυσσεὺς).— Laertesaren semea, Artzesioren iloba, Peneloperen senarra, Telemakoren aita eta *Odisearen* protagonista.

Ogigia (Ὠγυγίη).— Kalipso ninfaren uhartea.

Oikles (Οἰκλῆς).— Anfaraoren aita.

Oileo (Ὀϊλεύς).— Ikusi **Ajax** sarreraren 2. adiera.

Okialo (Ὠκύαλος).— Feziarra. Odiseoren aldeko jokoetan esku hartu zuen.

Olinpo (Ὀλυμπος).— Greziako mendirik garaiena, Tesaliakoa. Hemen-txe bizi ziren jainko-jainkosak.

Onetor (Ὠνήτωρ).— Ikusi **Frontis** sarrera.

Ops (Ὠψ)¹⁵.— Pisenorren semea eta Euriklearen aita.

Orestes (Ὀρέστης).— Agamemnon eta Klitemnestraren semea. Bere aitaren hilketaren mendekatu zuen, ama eta honen maitale Egisto hilez.

Orion (Ὀρίων).— Hiru izaki: 1) Egunsentiaren maitale bat, Artemisak hil zuena. 2) Ehiztari erraldoia, bere garaiko gizasmerik garaienetako bat. 3) Izar-mordoa, Hartza beti zelatan daukana.

Oritia (Ὀρείθια).— Ikusi **Erekteo** sarrera.

Orkomeno (Ὀρχομένο).— Miniastarren hiria, Fozidan, Greziako erdialdeko ekialdean. Minias erregeak fundatu zuen, Rodasko Apolonioren araberan.

Ortigia (Ὀρτυγία).— Delostik hur dagoen uhartetxoa; bertan erditu zuten Letok Artemisa eta Apolo.

Ortiloko (Ὀρτίλοχος).— Dioklesen aita, meseniarra.

Ortsiloko (Ὀρσίλοχος).— Idomeneo Kretako erregearen semea.

Ortzia (Ὀὐρανός).— Zerua: Urano.

Osa (Ὅσσα).— Tesaliako mendia.

Ospea (Ὅσσα).— Zeusen pertsonifikazioa, mezularia.

Oto (Ὦτος).— Ifimedia eta Poseidonon seme erraldoia, eta Efiatesen anaia.

Ozeanidea (Ὠκεανίς).— Ikusi **Estix** sarrera.

Ozeano (Ὠκεανός).— Ortziaren semea eta Tetisen senarra. Homeroren arabera, lurra besarkatzen duen ibaia da, eta honetatik jalgitzen dira gero itsasoko tirain guztiak.

Pafos (Πάφος).— Zipreko hiria, Afroditar jauretsia.

¹⁵ Euskaltzaindiaren 82. arauan, «Grekoa/Latina»ren zutabearen «Ops» ageri da Erromako mitologia-ri dagokion emankortasunaren jainkosa aipatzeko. Greziako mitologian, berriz, *Odisean* ageri den pertsonaiaren greziera klasikoko izena «Ὠψ» da. Halandaze, arau hori sarrera honekin osa daiteke.

Palas Atena¹⁶ (Παλλάς Ἀθήνη).— Zeusen alaba, Atenasen zaindari eta oro har hiri guztiena; emakume txit ederra, lantzaz, kaskoz eta ezkutuz jantzia irudikatu ohi dena. Odiseori sarri lagun egiten dio sorterrira itzul dadin.

Pandareo (Πανδάρεως).— Merope eta Klimeneren semea, eta Aedonen aita.

Pandion (Πανδίων).— Ikusi **Erekteo** sarrera.

Panopeo (Πανοπέυς).— Fozidako hiri eta eskualdea.

Paris (Πάρις).— Ikusi **Deifobo** eta **Helena** sarrerak.

Parnaso (Παρνασσός).— Fozidako mendia, Apolori eta musei jauretsia.

Pasifae (Πασιφάη).— Ikusi **Ariadna** sarrera.

Patroklo (Πάτροκλος).— Troiako Guduko gizurena, Menezioeren semea eta Akilesen lagun mina.

Peleo (Πηλεύς).— Tetisen senarra, eta berarekin Akilesen aita.

Pelias (Πελίας).— Iolkoko erregea, Poseidon eta Tiroren semea, eta Neleoren anaia.

Pelion (Πήλιον).— Pilion izenez ere bai ezaguna; Tesaliako hego-ekialdeko mendia, Greziako erdialdean.

Pelope (Πέλοψ).— Ikusi **Atreo** eta **Tantalo** sarrerak.

Pelopia (Πελόπεια).— Ikusi **Egisto** sarrera.

Peloponeso (Πελοπόννησος).— Ikusi **Asopo** sarrera.

Penelope (Πηνελόπη).— Odiseoren emaztea.

Peneo (Πηνειός).— Ikusi **Elide** sarrera.

Peon (Παιών).— Osagileen jainkoa.

Peribea (Περίβοια).— Eurimedonen alaba.

¹⁶ Ikusi 12. oin-oharra.

Periklimeno (Περικλύμενος).— Neleo eta Klorisen semea.

Perimedes (Περιμήδης).— Odiseoren bidaideetako bat, Troiatik Itakara.

Pero (Πηρώ).— Neleo eta Klorisen alaba.

Pertse (Πέρση).— Ozeanideetako bat, Ozeanoren alaba eta Eguzkiaren emaztea.

Pertsefone (Περσεφόνη).— Zeus eta Demeterren alaba, eta Hadesen emaztea.

Pertseo (Περσεύς).— Nestorren semea.

Pieria (Πιερία).— Greziako eskualde menditsua. Eskualde horretan dago Olinpo mendia.

Pilos (Πύλος).— Nestorren erresumako hiriburua, Mesenian, Peloponesotik hego-mendebaldera.

Pireo (Πείραιος).— Telemakoren itakar laguna, Klitioren semea.

Piriflegeton (Πυριφλεγέθων).— Hadesko suzko ibaia, Akeronen ibaia-darra eta Kozitoren semea.

Piritoo (Πειρίθως).— Ixionen semea, Tesaliako lapitestarren erregea, Hipodamiaren senarra eta Teseoren laguna.

Pisandro (Πείσανδρος).— Peneloperen ezkongaietako bat, Poliktorren semea. Filetiok hil zuen.

Pisenor (Πεισήνωρ).— 1) Opsen aita. 2) Itakako batzarraren mezularia. 3) Peneloperen ezkongaietako bat, samostarra.

Pisistrato (Πεισίστρατος).— Nestor eta Euridizeren semea. Telemakori Espartako joan-etorrian lagun egin zion.

Piton (Πύθων).— Apoloren jauretxea, Parnaso oinean. Delfosen antzinako izena; Apolok han erail zuen Piton sugeagatik horrela deitua.

Pleiadeak (Πλειάδες).— Zezen konstelazioaren izar multzoa. Zazpi ziren.

Pleione (Πληϊόνη).— Ikusi **Maia** sarrera.

Poias (Ποιάν).— Filoktetesen aita.

Polibo (Πόλυβος).— Peneloperen ezkongaietako bat, Eurimakoren aita. Eumeok hil zuen.

Polidamna (Πολύδαμνα).— Egiptoar andrazkoa, Tonen emaztea.

Polideuzes (Πολυδεύκης).— Polux izenez ere bai ezaguna, Zeus eta Ledaren seme jainkotiarra.

Polifemo (Πολύφημος).— Poseidonon eta Toosa ninfaren semea; ziklopeetako bat; Siziliako uhartean bizi ziren erraldoietakoa, bekoki erdian begi biribil bat zuena.

Polifides (Πολυφειδης).— Apoloren apaiza, Mantioren semea eta Teoklimenoren aita.

Polikasta (Πολυκάστη).— Nestor eta Euridizeren alabarik gazteena. Berak bainatzen du Telemako.

Poliktor (Πολύκτωρ).— Ninfen iturriaren hiru egileetako bat. Iturria Itakan zegoen.

Polineo (Πολυνήος).— Anfialoren aita.

Politeres (Πολυθήρησης).— Ikusi **Ktesipo** sarrera.

Polites (Πολίτης).— Odiseoren bidaidea.

Polux (Πολυδεύκης).— Ikusi **Kastor** sarrera.

Ponteo (Ποντεύς).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan parte hartu zuen.

Ponto (Πόντος).— Ikusi **Zeto** sarrera.

Ponto Euxino (Εὐξεινος Πόντος).— Ikusi **Trazia** sarrera.

Pontonoo (Ποντόνοε).— Altzinooren mezulari eta ezkutaria.

Poseidon (Ποσειδών).— Kronos eta Rearen semea, Zeusen anaia. Itsasoaren eta lurrikaren jainkoa da. Odiseoren aurka dihardu, honek haren seme Polifemo itsutu zuelako.

Pramnio (Πραμνείω).— Izen honekin ezaguna zen tokiko ardo beltz gotorra. Autore batzuentzat Lesbos uhartean zegoen, eta beste batzuentzat Esmirnan, Asia Txikian.

Priamo (Πριάμος).— Troiako erregea, Hektor eta Parisen aita.

Primneo (Πρυμνέυς).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan esku hartu zuen.

Prokris (Πρόκρις).— Erekteo Atenasko erregearen alaba.

Proreo (Πρωρεύς).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan esku hartu zuen.

Proteo (Πρωτεύς).— Itsas jainkotasuna, Idotearen aita, itsas txakurren artean bizi den agure zaharra. Itxura bereziak hartzen ditu bere etsaiengandik ihes egiteko.

Psiria (Ψυρία).— Uhartea, Kiosko mendebaldean.

Radamanto (Ραδάμανθυς).— Zeus eta Europaren semea, Minosen anaia, Kretako erregea.

Rea (Ρέα).— Ikusi **Demeter** eta **Poseidon** sarrerak.

Reitro (Ρεῖθρον).— Itakako portua.

Rexenor (Ρηξήνορ).— Nausitooren semea eta Areteren aita.

Salmoneo (Σαλμωνεύς).— Eolo eta Enareteren semea, Tiroren aita eta Salmoniako erregea.

Samos (Σάμος).— Itsaso Jonikoko uhartea, Itakatik hur.

Samotrazia (Σαμοθράκη).— Ikusi **Ismaro** sarrera.

Sidon (Σιδών).— Feniziarren itsasertzeko hiria, Libanon.

Sikania (Σικανία).— Mediterraneoko uhartea, Sizilia. Odiseok Sikania deritzo.

Sirena (Σειρήν).— Sirenak izaki mitologikoak ziren, Zirtzeren izarotik hurreko uharte baten bizi zirenak. Euren ahots zoli gozoz itsasoz zebiltzanak liluratu ohi zituzten. Txori itxura dute, emakumezkoa buruz.

Sisifo (Σίσυφος).— Eoloren semea eta Glaukoren aita. Hilkorretatik maltzurrena zela esan ohi zuten antzinateko greziarrek.

Sizilia (Σικελία).— Mediterraneoko uhartera. Odiseok Sikania deritzo.

Solimo (Σολύμων).— Liziako mendikatea, Asia Txikian.

Sunio (Σούνιον).— Atenasko hego-ekialdeko lurmuturra, Atikan.

Tafos (Τάφος).— Itsaso Jonikoko uhartera.

Tafostarra (Τάφιοι).— Ekinada uharteetako Tafos uharteko biztanlea. Ikusi **Mentes** sarrera.

Taigeto (Ταῦγετος).— Espartako mendikatea, Peloponesoko hegoaldean.

Tanato (Θάνατος).— Heriotzaren pertsonifikazioa. Erromatar mitologian Parka legez ezagutzen da.

Tantalo (Τάνταλος).— Frigiako erregea, Zeusen semea, eta Pelope eta Nioberen aita. Zeusek beti-betiko zigorra leporatu zion, jainko-jainkosei eta hilkorrei hainbat iruzur eta muzin egin eta gero.

Taumas (Θαύμας).— Ikusi **Harpiak** sarrera.

Tebas (Θήβαι).— 1) Egiptoko hiria, Menelaok bisitatu. 2) Beoziako hiria, Kadmok fundatutakoa.

Telamon (Τελαμών).— Eginako erregea, Eakoren semea, Heraklesen laguna eta Ajax Handiaren aita.

Telefo (Τήλεφος).— Ikusi **Euripilo** sarrera.

Telemako (Τηλέμαχος).— Odiseo eta Peneloperen semea. Beraren izenak «urrun borrokatzen dena» adierazi nahi du, berau eta aita beti erasopean bizi izan zirelako. *Odisearen* poeman lehenengo lau liburuetan agertzen zaigu, eta gero, aita itzulitakoan, ezkongaien hilketan adoretu egiten du borrokan. Ez da aita baizen maltzurra, baina seme leial eta bihozbera da.

Telemo (Τήλεμος).— Ziklopeen iragarlea.

Telepilo (Τηλέπυλος).— Lestrigoniarren portua.

Temesa (Τεμέση).— Grezia Handiko lekua, Tirreniar itsasoan. Ospetsua izan zen haren kobre-meatzeengatik.

Temis (Θεμης).— Justizia eta zuzenbidearen jainkosa.

Tenedos (Τένεδος).— Egeo itsasoko uhartea, Troadeko itsasertzari aurrez aurre.

Teoklimeno (Θεοκλύμενος).— Igarlea, Polifidesen semea, Apoloren apaiza.

Tesalia (Θεσσαλία).— Ikusi **Enipeo** sarrera.

Teseo (Θησεύς).— Atenasko erregea, Egeo eta Etraren semea.

Tesprotia (Θεσπρωτία).— Antzinateko Greziako eskualdea. Ikusi **Fidon** sarrera.

Testio (Θέστιος).— Ikusi **Leda** sarrera.

Tetis (Τηθύς).— Itsas jainkosa, Ozeanoren alaba, Peleoren emaztea eta Akilesen ama.

Tideo (Τυδεύς).— Diomedesen aita, Troiako Guduko eoliar gizurena. *Tebasen aurkako Zaxpietako bat* izan zen.

Tiestes (Θυέστης).— Peloperen semea, Atreoren anaia eta Egistoren aita.

Tindaro (Τυνδάρεως).— Espartako erregea eta Ledaren senarra.

Tiresias (Τειρεσίας).— Tebasko igarle itsua.

Tiro (Τυρώ).— Poseidonekin izan zen Pelias eta Neleoren ama.

Titan (Τιτάν).— Ikusi **Atlas** sarrera.

Titio (Τιτυός).— Erraldoietako bat, Zeus eta Gearen semea.

Titono (Τιθωνός).— Laomedonen semea, Eosen (Egunsentiaren) senarra eta Memnonen aita.

Toas (Θόας).— Andremonen semea.

Ton (Θῶν).— Egiptoarra, Polidamnaren senarra.

Toon (Θόων).— Feaziarra. Odiseoren aldeko jokoetan parte hartu zuen.

Toosa (Θόωσα).— Itsas ninfetako bat zen, Fortzis eta Zetoren alaba, gorgonen ahizpa eta Polifemoren ama. Poseidon itsas jainkoaren maitaleetako bat izan zen, eta berarekin Polifemo ziklopea izan zuen.

Trasimedes (Θρασυμήδης).— Nestorren semea.

Trazia (Θράκη).— Itsaso Beltzaren eta Egeoko ipar-ekialdearen herrialde mugakidea. Itsaso Beltzaren antzinako izena Ponto Euxino zen.

Trinazia (Θρινακία).— Eguzkiaren uhartea; autore batzuen ustez, Sizilia.

Triops (Τρίωψ).— Ikusi **Ifimedia** sarrera.

Tritogenia (Τριτογένεια).— Palas Atenaren epitetoetako bat.

Troade (Τρώας).— Ikusi **Tenedos** sarrera.

Troia (Τροία).— Troade eskualdeko hiriburua. Gaur egungo Turkiako Hisarlik hirian zegoen. Bederatzi hiri agertu ziren, bata bestearen gain; gaur egun uste denez, zazpigarrena izan zen Troiako gudu-zelaia.

Zante/Zazinto (Ζάκυνθος).— Itsaso Jonikoko uhartea, gaurko Zante.

Zefiro (Ζέφυρος).— Mendebaldeko haizeen jainkoa.

Zentauro (Κένταυρος).— Gorputzaren erdia gizonarena eta beste erdia zaldiarena zituen izakia. Peliongo eta Arkadiako mendietan bizi zen.

Zeo (Κοῖος).— Ikusi **Leto** sarrera.

Zeto (Κητώ).— Gea eta Pontoren alaba. Uretako munstro izugarri bat zen.

Zeus (Ζεύς).— Kronos eta Rearen semea, Heraren senarra, ortziaren eta tximisten jainkoa, eta jainko-jainkosen eta gizakumeen aita. Berak darabiltza giza seme-alaben bizitzako gorabeherak, berak ematen dio bakoitzari zoriona edo zoritxarra. Geroa ezagun du, eta noizik behin hilkorrei iragar-tzen die etorkizun dena.

Zeuxipa (Ζευξίπη).— Ikusi **Erekteo** sarrera.

Zezena (ταῦρος).— Tauro. Ikusi **Pleiadeak** sarrera.

Zidonia (Κυδωνία).— Ikusi **Jardano** sarrera.

Zikladeak (Κυκλάδες).— Ikusi **Delos** sarrera.

Ziklope (Κύκλωψ).— Erraldoi begibakarren arraza.

Zipre (Κύπρος).— Mediterraneoko uhartea, meatzeetan ugari, tupikiz batez ere. Antzina, feniziarren hiri eta lurralde aberatsa izan zen; geroago greziarrek hartu zuten. Oso garrantzitsua izan zen Afrodita jainkosari han ematen zitzaion gurtza.

Zirtze (Κίρκη).— Magiaren jainkosa, Helios eta Pertseren alaba.

Zitera (Κυθήρεια).— Maleako lurmuturretik hur dagoen uhartea, Afroditari jauretsia.

3. Exonomastikarako sailkatutako ekarpen-zerrenda.— Zerrenda honetan azalduko dira egundaino Euskaltzaindiaren arau eta erabakietan ez dauden sarrerak. Zerrenda honek 7 azpizerrenda ditu.

Azpizerrenda bakoitzaren izenburuan azalduko da Euskaltzaindiaren zein arau osa daitekeen. Hori ez ezik, azpizerrenda bakoitzak 5 zutabe izango ditu: 1) Baturako forma; 2) Gaztelania; 3) Frantsesa; 4) Ingelesa, eta 5) Greziera klasiko forma.

Hirugarren zerrenda

3.a) *Euskaltzaindiaren 70. arauari («Mundu zabaleko uharte nagusiak») erants dakizkiokeen 19 sarrerak:*

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Asteris	Asteris	Astéris	Asteris	Ἀστερίς
Delos	Delos	Dèlos	Delos	Δήλος
Dia	Día	Diè	Dia	Δία

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Dulikio	Duliquio	Doulichion	Dulichium	Δουλιχίω
Eea	Eea	Aiaiè	Aeaea	Αιαία
Egina	Egina	Égine	Aegina	Αίγινα
Ekinada uharteak	Islas Equínadas	Îles Échinades	Echinades Islands	Ἐχινάδες νῆσοι
Eskeria	Esqueria	Schérie	Scheria	Σχερία
Esziro	Esciro	Scyros	Scyros	Σκύρος
Faros	Faro	Pharos	Pharos	Φάρος
Girea	Girea	Gyrées	Gyrae	Γυραίην
Lemnos	Lemnos	Lemnos	Lemnos	Λήμνος
Ogigia	Ogigia	Ogygie	Ogygia	Ὠγυγία
Ortigia	Ortigia	Ortygie	Ortygia	Ὀρτυγία
Psiria	Psiria	Psyria	Psyria	Ψυρία
Sikania	Sicania	Sicanie	Sicania	Σικανία
Tafos	Tafos	Taphos	Taphos	Τάφος
Tenedos	Ténédos	Ténédos	Tenedos	Τένεδος
Trinazia	Trinacia	Thrinacie	Thrinacia	Θρινακία

3.b) *Euskaltzaindiaren 76. arauari («Latin eta greziar pertsona-izen klasikoak euskaraz emateko irizpideek buruzkoak») erants dakizkiokeen 4 sarrerak:*

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Alektor	Aléctor	Alector	Alector	Ἀλέκτορ
Asfalion	Asfalión	Asphalion	Asphalion	Ἀσφαλίων
Ifiloke	Ifiloque	Iphiloche	Iphiloche	Ἴφιλοκε
Megapentes	Megapentes	Mégapenthès	Megapenthes	Μεγαπένθης

3.c) *Euskaltzaindiaren 82. arauari («Grezia eta Erromako pertsonaia mitologikoak») erants dakizkiokeen 241 sarrerak:*

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Aedon	Aedón	Aédon	Aëdon	Ἀηδών
Afidas	Afidante	Aphéidas	Apheidas	Ἀφείδας
Agelao	Agelao	Agélaos	Agelaus	Ἀγέλαος
Akasto	Acasto	Acastos	Acastus	Ἄκαστος
Akeron	Aqueronte	Achéron	Acheron	Ἀχέρων
Akroneo	Acróneo	Acronéos	Acroneos	Ἀκρόνεώς
Aktoris	Áctoris	Actoris	Actoris	Ἀκτορίς
Alfeo	Alfeo	Alphée	Alpheus	Ἀλφειὸς
Alkandra	Alcandra	Alcandre	Alcandre	Ἀλκάνδρη
Alkmeon	Alcmeón	Alcméon	Alcmaeon	Ἀλκμαίων
Aloeo	Aloeo	Aloée	Aloeus	Ἀλωεύς
Altzeo	Alceo	Alcée	Alcaeus	Ἀλκαῖος
Altzipe	Alcipe	Alcippe	Alcippe	Ἀλκίππη
Amitaon	Amitaón	Amythaon	Amythaon	Ἀμυθάων
Anabesineo	Anabesíneo	Anabésinéos	Anabesineos	Ἀναβησίνεώς
Andremon	Andremón	Andrémon	Andraemon	Ἀνδραίμων
Anfialo	Anfíalo	Amphialos	Amphialus	Ἀμφιάλος
Anfiarao	Anfiarao	Amphiaraos	Amphiaraus	Ἀμφιάραος
Anfiloko	Anfíloco	Amphiloque	Amphilochus	Ἀμφίλοχος
Anfimedon	Anfimedón	Amphimédon	Amphimedon	Ἀμφιμέδων
Anfinomo	Anfínomo	Amphinomos	Amphinomus	Ἀμφινόμος
Anfitea	Anfitea	Amphithée	Amphithea	Ἀμφιθέα
Ankialo	Anquíalo	Anchialos	Anchialus	Ἀγχιάλος
Antifates	Antífates	Antiphatès	Antiphates	Ἀντιπάτης
Antifo	Ántifo	Antiphos	Antiphus	Ἄντιφος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Antikleia	Anticlea	Anticlée	Anticlea	Ἀντίκλεια
Antiklo	Ánticlo	Anticlos	Anticlus	Ἄντικλος
Antiloko	Antíloco	Antiloque	Antilochus	Ἀντίλοχος
Arete	Arete	Arété	Arete	Ἀρήτη
Areto	Áreto	Arétos	Aretus	Ἄρητος
Aretusa	Aretusa	Aréthuse	Arethusa	Ἀρέθουσα
Argifontes	Argifontes	Argiphonte	Argeiphontes	Ἀργειφόντης
Argo	Argo	Argo	Argo	Ἄργώ
Aribas	Aribante	Arybas	Arybas	Ἄρύββας
Arneo	Arneo	Arnaeos	Arnaeus	Ἄρναϊός
Artzesio	Arcesio	Arcésios	Arcesius	Ἄρκεισιος
Asopo	Asopo	Asopos	Asopus	Ἄσωπός
Autoliko	Autólico	Autolycos	Autolycus	Αὐτόλυκος
Boeto	Boeto	Boétho	Boëthus	Βοήθο
Damastor	Damástor	Damastor	Damastor	Δαμάστωρ
Deifobo	Deífobo	Déiphobe	Deiphobus	Δηϊφόβος
Deioneo	Deyoneo	Déionée	Deioneus	Δηιονεύς
Deipile	Deípile	Déipyte	Deipyte	Δηϊπύλη
Demodoko	Demódoco	Démococos	Demodocus	Δημόδοκος
Demoptolemo	Demoptólemo	Démoptolème	Demoptolemus	Δημοπτόλεμος
Dimanto	Dimante	Dymas	Dymas	Δύμαντος
Diokles	Diocles	Dioclès	Diocles	Διοκλῆς
Diomede	Diomede	Diomède	Diomede	Διομήδη
Dmetor	Dmétor	Dmétor	Dmetor	Δμήτορ
Dolio	Dolio	Dolios	Dolius	Δολίος
Ebenor	Événor	Évenor	Evenor	Εὐήνωρ
Eetes	Eetes	Aiéttès	Aeëtes	Αἰήτης

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Egiptio	Egiptio	Égyptios	Aegyptius	Αἰγύπτιος
Ekefron	Equefrón	Echéphron	Echephron	Ἐχέφρων
Ekeneo	Equeneo	Echénéos	Echeneus	Ἐχένης
Eketo	Équeto	Échéτος	Echetus	Ἐχετος
Elato	Élato	Élatos	Elatus	Ἐλατος
Elatreo	Elatreo	Élatréus	Elatreus	Ἐλατρεύς
Elpenor	Elpénor	Elpénor	Elpenor	Ἐλπίνωρ
Enarete	Enárete	Énarété	Enarete	Ἐναρέτη
Enipeo	Enipeo	Énipeus	Enipeus	Ἐνιπέυς
Enopo	Enopo	Oenops	Oenops	Οἴνοπος
Epeo	Epeo	Épéios	Epeius	Ἐπειός
Eperito	Épérito	Épèritos	Eperitus	Ἐπήριτος
Epikasta	Epicasta	Épicaste	Epicaste	Ἐπικάστη
Eretmeo	Eretmeo	Éretmeus	Eretmeus	Ἐρετμεύς
Erifile	Erifile	Ériphyle	Eriphyle	Ἐριφύλη
Eson	Esón	Éson	Aeson	Αἴσων
Estix	Estigia	Styx	Styx	Στύξ
Estratio	Estratio	Stratios	Stratius	Στρατίος
Èteoneo	Èteoneo	Ètéonéos	Eteoneus	Ἐτεωνεύς
Eton	Etón	Éthon	Aethon	Αἶθων
Etra	Etra	Éthra	Aethra	Αἶθρα
Euanteo	Èvantes	Evanthès	Euanthes	Εὐάνθεος
Eumelo	Eumelo	Eumélos	Eumelus	Εὐμελος
Eumeo	Eumeo	Eumée	Eumaeus	Εὐμαιος
Eupites	Eupites	Eupithès	Eupeithes	Εὐπείθης
Euriades	Euríades	Euryadès	Euryades	Εὐρύαδης
Eurialo	Euríalo	Euryale	Euryalus	Εὐρύαλος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Euribates	Euríbates	Eurybate	Eurybates	Εὐρυβάτης
Euridamas	Euridamante	Eurydamas	Eurydamas	Εὐρυδαμας
Eurikleia	Euriclea	Euryclée	Eurycleia	Εὐρύκλεια
Euriloko	Euríloco	Eurylochos	Eurylochos	Εὐρύλοχος
Eurimako	Eurímaco	Eurymaque	Eurymachus	Εὐρύμαχος
Eurimedon	Eurimedonte	Eurymédon	Eurymedon	Εὐρυμέδων
Eurimedusa	Eurimedusa	Eurymédousa	Eurymedousa	Εὐρυμέδουσα
Eurinome	Eurínome	Eurynomé	Eurynome	Εὐρυνόμη
Eurinomo	Eurínomo	Eurynomos	Eurynomos	Εὐρύνομος
Euripilo	Eurípilo	Eurypylos	Eurypylus	Εὐρύπυλος
Eurition	Euritión	Eurytion	Eurytion	Εὐρυτίων
Eurito	Eurito	Eurytos	Eurytus	Εὐρυτος
Faetusa	Faetusa	Phaéthuse	Phaethusa	Φαέθουσα
Fedimo	Fedimo	Phaedimos ¹⁷	Phaedimus	Φαίδιμος
Femio	Femio	Phémios	Phemius	Φήμιος
Feras	Feras	Phères	Pherae	Φεραί
Feres	Feres	Phérès	Pheres	Φέρης
Fidon	Fidón	Phidon	Pheidon	Φειδών
Filako	Fílaco	Phylacos	Phylacus	Φύλακος
Filetio	Filetio	Philétios	Philoetius	Φιλοίτιος
Filo	Filo	Phylo	Phylo	Φυλώ
Fortzis	Forcis	Phorcys	Phorcys	Φόρκυς

¹⁷ Charles-Marie-René Leconte de Lisleren 1893ko edizioan ez da ageri Fedimoren ordainik, ez IV. kantuan, ez XV. kantuan, eta «le héros **illustre**, roi des Sidônes» eta «l'**illustre** héros, roi des Sidônes» ageri dira hurrenez hurren, hau da, *φαίδιμος* adjektiboa hartzen du oinarri; betiere, Médéric Dufour-en frantsesezko itzulpenean, **Phaedimos** ageri da. Gainera, esku artean erabili ditudan gaztelaniazko eta ingelesezko itzulpenetan (ikusi bibliografia), *Φαίδιμος* izen berezia hartzen da oinarri. Horregatik, **Fedimo** eman dut.

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Fronio	Fronio	Phronios	Phronius	Φρόνιος
Frontis	Frontis	Phrontis	Phrontis	Φροντις
Gorge	Gorge	Gorgo	Gorge	Γόργη
Gorgona	Gorgona	Gorgone	Gorgon	Γοργών/ Γοργώ
Halio	Halio	Halios	Halius	Ἅλιός
Haliterses	Haliterses	Halithersès	Halitherses	Ἀλιθέρης
Halosidne	Halosidne	Halosydne	Halosydne	Ἀλοσύδνης
Hipodamia	Hipodamia	Hippodamie	Hippodamia	Ἴπποδάμεια
Hipotes	Hípotes	Hippotès	Hippotes	Ἴπότης
Hiszila	Hiscila	Hiscille	Hiscilla	Ἴσκιλλα
Idotea	Idotea	Idothée	Eidothea	Εἰδοθέα
Ifikles	Ificlo	Iphiclès	Iphicles	Ἴφικλῆς
Ifimedia	Ifimedia	Iphimédie	Iphimedeia	Ἴφιμέδεια
Ifito	Ífito	Iphitos	Iphitos	Ἴφιτος
Iftima	Iftima	Iphthime	Iphthime	Ἴφθίμη
Ikario	Icario	Icarios	Icarius	Ἰκάριος
Ikmalio	Icmalio	Icmalios	Icmalius	Ἰκμάλιος
Ilitia	Ilitia	Ilithyie	Eileithyie	Εἰλείθουα
Ilo	Ilo	Ilos	Ilus	Ἴλος
Inako	Ínaco	Inachos	Inachus	Ἰναχος
Iro	Iro	Iros	Irus	Ἴρος
Itako	Ítaco	Ithaque	Ithacus	Ἰθακος
Itilo	Ítilo	Itylos	Itylus	Ἰτυλος
Jardano	Yárdano	Iardanos	Iardanus	Ἰάρδανος
Jasion	Yasión	Iasion	Iasion	Ἰασίων
Jaso	Yaso	Iasos	Iasus	Ἰασος
Kanaze	Cánace	Canacé	Canace	Κανάκη
Klimene	Climene	Clymène	Clymene	Κλυμένη

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Klimeno	Clímeno	Clyménos	Clymenus	Κλύμενος
Klitio	Clitio	Clytios	Clytius	Κλυτίος
Klito	Clito	Clytos	Cleitus	Κλείτος
Klitoneo	Clitoneo	Clytonée	Clytoneus	Κλυτόνης
Kloris	Cloris	Chloris	Chloris	Χλωρίς
Kozito	Cocito	Cocyte	Cocytus	Κωκυτός
Kratais	Cratais	Crataïs	Crataeis	Κράταιν
Kreon	Creonte	Créon	Creon	Κρέων
Kreteo	Creteo	Créthée	Cretheus	Κρηθεύς
Kromio	Cromio	Chromios	Chromius	Χρόμιος
Ktesio	Ctesio	Ctésios	Ctesius	Κτήσιος
Ktesipo	Ctesipo	Ctésippe	Ctesippus	Κτήσιππος
Ktimene	Ctimene	Ctimène	Ctimene	Κτιμένη
Laertes	Laertes	Laërte	Laertes	Λαέρτης
Laertzes	Laerces	Laërce	Laerces	Λαέρκης
Laios	Layo	Laïos	Laius	Λαΐος
Lamos	Lamo	Lamos	Lamus	Λάμος
Lanpetia	Lanpetia	Lampétie	Lanpetia	Λαμπετία
Lanpo	Lampo	Lampos	Lampus	Λάμπος
Laodamas	Laodamante	Laodamas	Laodamas	Λαοδάμας
Leodes	Leodes	Leiodès	Leodes	Λειώδης
Leokrito	Leócrito	Léocrite	Leiocritus	Λειώκριτος
Leukotea	Leucótea	Leucothée	Leucothea	Λευκοθέα
Maia	Maya	Maïa	Maia	Μαΐα
Mantio	Mantio	Mantios	Mantius	Μάντιος
Maron	Marón	Maron	Maron	Μάρων
Mastor	Mástor	Mastor	Mastor	Μάστωρ
Medon	Medonte	Médon	Medon	Μέδων

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Melaneo	Melaneo	Mélaneus	Melaneus	Μελανεύς
Melanpo	Melampo	Mélampous	Melampus	Μελάμπους
Melantio	Melantio	Mélanthios	Melanthius	Μελάνθιος
Melanto	Melanto	Mélanthos	Melantho	Μελανθώ
Menezio	Menecio	Ménétiος	Menoetius	Μενοίτιος
Mentes	Mentes	Mentès	Mentes	Μέντης
Mentor	Méntor	Mentor	Mentor	Μέντωρ
Mera	Mera	Maera	Maera	Μαῖραν
Mermero	Mermero	Merméros	Mermeros	Μερμερος
Merope	Merope	Mérope	Merope	Μερόπη
Mesaulio	Mesaulio	Mésaulios	Mesaulius	Μεσαύλιος
Minias	Minias	Mínyas	Mínyas	Μινύας
Mizene	Micene	Mycène	Mycene	Μυκήνη
Mulio	Mulio	Moulios	Mulius	Μούλιος
Naubolides	Naubólides	Naubolidès	Naubolus	Ναυβολίδης
Nausikaa	Nausícaa	Nausicaa	Nausicaa	Ναυσικάα
Nausitoo	Nausítoo	Nausithoos	Nausithous	Ναυσίθοος
Nauteo	Nauteo	Nauteus	Nauteus	Ναυτεύς
Neera	Neera	Nééra	Neaera	Νέαира
Neleo	Neleo	Nélee	Neleus	Νηλεύς
Neoptolemo	Neoptólemo	Néoptolème	Neoptolemus	Νεοπτόλεμος
Niso	Niso	Nisos	Nisus	Νίσου
Noemon	Noemón	Noémon	Noemon	Νοήμων
Noto	Noto	Notos	Notos	Νότος
Oikles	Oicleo	Oïclès	Oicles	Οϊκλής
Oileo	Oileo	Oilée	Oileus	Όϊλεύς
Okialo	Oquíalo	Ocyalos	Ocyalus	Όκυάλος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Onetor	Onétor	Onetor	Onetor	Ονήτωρ
Oritia	Oritía	Orithye	Orithyia	Ὠρείθυια
Ortiloko	Ortíloco	Ortiloque	Ortilochus	Ὀρτίλοχος
Ortsiloko	Orsíloco	Orsiloque	Orsilochus	Ὀρσίλοχος
Oto	Oto	Otos	Otus	Ὦτος
Pandareo	Pandáreo	Pandarée	Pandareus	Πανδάρεως
Pandion	Pandión	Pandion	Pandion	Πανδίων
Pelias	Pelias	Pélias	Pelias	Πελίας
Pelopia	Pelopia	Pélopia	Pelopia	Πελόπεια
Peon	Peón	Paeon	Paeon	Παιών
Peribea	Peribea	Péribée	Periboea	Περιβόια
Periklimeno	Periclímeno	Périclymène	Periclymenus	Περικλύμενος
Perimedes	Perimedes	Périmède	Perimedes	Περιμήδης
Pero	Pero	Péro	Pero	Πηρώ
Pertse	Perse	Persé	Perse	Πέρση
Pireo	Pireo	Piraeos	Piraeus	Πείραιος
Piriflegeton	Piriflegetón	Pyriphlégethon	Pyriphlegethon	Πυριφλεγέθων
Pisandro	Pisandro	Pisandre	Peisander	Πείσανδρος
Pisenor	Pisenor	Pisénor	Peisenor	Πεισήνωρ
Poias	Peante	Péas	Poeas	Ποιάν
Polibo	Pólibo	Polybe	Polybus	Πόλυβος
Polidamna	Polidamna	Polydamna	Polydamna	Πολύδαμνα
Polideuzes	Polideuces	Polydeuces	Polydeuces	Πολυδεύκης
Polifides	Polifides	Polyphide	Polyphides	Πολυφείδης
Polikasta	Policasta	Polycaste	Polycaste	Πολυκάστη
Poliktor	Políctor	Polyctor	Polyctor	Πολύκτωρ
Polineo	Polineo	Polinéos	Polyneus	Πολυνήος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Politerses	Politerses	Polytherse	Polytherses	Πολυθήρης
Polites	Polites	Politès	Polites	Πολίτης
Ponteo	Ponteo	Ponteus	Ponteus	Ποντεύς
Ponto	Ponto	Pontos	Pontus	Πόντος
Pontonoo	Pontonoo	Pontonoos	Pontonous	Ποντόνοε
Primneo	Primneo	Prymnéus	Prymneus	Πρυμνεύς
Prokris	Procris	Procris	Procris	Πρόκρις
Proreo	Proreo	Proreus	Proreus	Πρωρεύς
Rexenor	Rexénor	Rhexénor	Rhêxênor	Ῥηξήνορ
Salmoneo	Salmoneo	Salmonée	Salmoneus	Σαλμωνεύς
Talao	Talao	Talaos	Talaus	Ταλαός
Taumas	Taumante	Thaumas	Thaumas	Θαύμας
Telamon	Telamón	Télamon	Telamon	Τελαμών
Telefo	Téléfo	Téléphe	Telephus	Τήλεφος
Telemo	Télemo	Télémos	Telemus	Τήλεμος
Teoklimeno	Teoclímeno	Théoclymène	Theoclymenus	Θεοκλύμενος
Testio	Testio	Thestios	Thestius	Θέστιος
Tideo	Tideo	Tydée	Tydeus	Τυδεύς
Tiro	Tiro	Tyro	Tyro	Τυρώ
Titio	Titio	Tityos	Tityus	Τιτύος
Titono	Titono	Tithon	Tithonus	Τιθωνός
Toas	Toante	Thoas	Thoas	Θόας
Ton	Ton	Thon	Thon	Θῶν
Toon	Toón	Thoon	Thoon	Θόων
Toosa	Toosa	Thoosa	Thoosa	Θόωσα
Trasimedes	Trasimedes	Thrasymédès	Thrasymedes	Θρασυμήδης
Triops	Tríopas	Triops	Triops	Τρίωψ

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Tritogenia	Tritogenia	Tritogénie	Tritogeneia	Τριτογένεια
Zeo	Ceo	Coeus	Coeus	Κοῖος
Zeuxipa	Zeuxipe	Zeuxippe	Zeuxippe	Ζευξίππη

3.d) Euskaltzaindiaren 147. arauari («Antzinateko hirien euskarazko izenak») erants dakizkiokeen 13 sarrerak:

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Alibanto	Alibanto	Alybas	Alybas	Ἀλύβαντος
Amniso	Amniso	Amnisos	Amnisos	Ἄμνισός
Apeira	Apira	Épire	Aperaea	Ἀπειρή
Efira	Éfira	Ephyre	Ephyre	Εφύρα
Egas	Egas	Égée	Aegae	Αἰγαί
Egira	Egira	Égira	Aigeira	Αιγεΐρα
Ekalia	Ecalia	CEchalie	Oechalia	Οἰχάλια
Festo	Festo	Phaistos	Phaestus	Φαιστός
Filaze	Fílaze	Phylacé	Phylace	Φυλακή
Ftia	Ftía	Phthie	Phthia	Φθία
Hiperesia	Hiperesia	Hypérésie	Hyperesia	Ὑπερησία
Ilion	Ilión	Ilion	Ilium	Ἴλιον
Neriko	Nérico	Néricos	Nericus	Νήρικος

3.e) Euskaltzaindiaren 70. arauari («Mundu zabaleko uharte nagusiak») edo 147. arauari («Antzinateko hirien euskarazko izenak») erants dakiekeen sarrera:

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Panopeo	Panopeo	Panopée	Panopeus	Πανοπεύς

3.f) *Euskaltzaindiaren 159. arauari («Europako toponima fisikoa») erants dakizkiokkeen 16 sarrerek:*

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziera klasikoko forma
Artazia ¹⁸	Artacia	Artakiè	Artacia	Ἀρτακίη
Hiperea	Hiperea	Hypérie	Hypereia	Ἵπερείη
Iolko	Yolco	Iolcos	Iolcos	Ἴωλκός
Krunos	Crunos	¹⁹	Crounus	Κρουνοῦς
Lokris	Locris	Locris	Locris	Λοκρίς
Malea	Malea	Malée	Malea	Μαλέας
Neio	Neyo	Néion	Neion	Νηίω
Osa	Osa	Ossa	Ossa	Ὅσσα
Pelion	Pelión	Péliion	Pelion	Πήλιον
Pramnio	Pramnio	Pramnos	Pramnios	Πραμνείω
Reitro	Reitro	Rheithron	Rheithron	Ῥεῖθρον
Sunio	Sunio	Sounion	Sunium	Σούνιον
Taigeto	Taigeto	Taygète	Taygetus	Ταῦγετος
Telepilo	Telé pilo	Télépyle	Telepylos	Τηλέπυλος
Temesa	Temesa	Témésé	Temese	Τεμέση
Zidonia	Cidonia	Cydonia	Cydonia	Κυδωνία

¹⁸ Lestrigioniako iturri baten izena da, eta mitologiatik datorren izen berezia da.

¹⁹ Bibliografian ageri dira lan honetarako erabili ditudan frantseseko itzulpen biak; bada, Charles-Marie-René Leconte de Lisleren itzulpenean pasarteak ez da ageri itzulita, eta Médéric Dufour-en itzulpenean frantsesera itzulita ageri da berba eta *Fontaines* eman. Ostera, euskarazko, gaztelaniazko eta ingelesezko itzulpenetan grezierako berbaren transliterazioa ematen da, eta horixe da taula honetan ageri dena.

3.g) *Izen batzuk homografoak dira; hori dela eta, honen ondoan doaz Euskaltzaindiaren 82. arauari («Grezia eta Erromako pertsonaia mitologikoak») edota 159. arauari («Europako toponima fisikoak») erants dakizkiekeen 7 sarrerak:*

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Erimanto	Erimanto	Érymanthe	Erymanthus	Ερύμανθος
Geresto	Geresto	Géraistos	Geraestus	Γεραιστός
Ismaro	Ismaro	Ismaros	Ismarus	Ίσμαρος
Libia	Libia	Libye	Libya	Λιβύη
Nerito	Nérito	Nérite	Neritus	Νήριτος
Peneo	Peneo	Pénéee	Pineios	Πηνειός
Solimo	Solimo	Solyme	Solymus	Σολύμων

4. **Exonomastikarako ekarpen-zerrenda bateratua.**— Zerrenda hone-tan, berriz, aurreko zerrendako azpizerrendetako sarrera guztiak bate-ra azalduko dira. Guztira, 301 sarrera.

Laugarren zerrenda

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Aedon	Aedón	Aédon	Aëdon	Ἄηδών
Afidas	Afidante	Aphéidas	Apheidas	Ἀφειδᾶς
Agelao	Agelao	Agélaos	Agelaus	Ἀγέλαος
Akasto	Acasto	Acastos	Acastus	Ἄκαστος
Akeron	Aqueronte	Achéron	Acheron	Ἀχέρων
Akroneo	Acróneo	Acronéos	Acroneos	Ἀκρόνεός
Aktoris	Áctoris	Actoris	Actoris	Ἄκτορίς
Alektor	Aléctor	Alector	Alector	Ἀλέκτορ
Alfeo	Alfeo	Alphée	Alpheus	Ἀλφειός
Alibanto	Alibanto	Alybas	Alybas	Ἀλύβαντος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Alkandra	Alcandra	Alcandre	Alcandre	Ἀλκάνδρη
Alkmeon	Alcmeón	Alcméon	Alcmaeon	Ἀλκμαίων
Aloeo	Aloeo	Aloée	Aloeus	Ἄλωεύς
Altzeo	Alceo	Alcée	Alcaeus	Ἀλκαῖος
Altzipe	Alcipe	Alcippe	Alcippe	Ἀλκίππη
Amitaon	Amitaón	Amythaon	Amythaon	Ἄμυθάων
Amniso	Amniso	Amnisos	Amnisos	Ἄμνισός
Anabesineo	Anabésineo	Anabésinéos	Anabesineos	Ἄναβησινεῶς
Andremon	Andremón	Andrémon	Andraemon	Ἄνδραίμων
Anfialo	Anfíalo	Amphialos	Amphialus	Ἄμφιαλός
Anfiarao	Anfiarao	Amphiaraos	Amphiaraus	Ἄμφιάραιος
Anfiloko	Anfíloco	Amphiloque	Amphilochus	Ἄμφιλόχος
Anfimedon	Anfimedón	Amphimédon	Amphimedon	Ἄμφιμέδων
Anfinomo	Anfínomo	Amphinomos	Amphinomus	Ἀμφινόμος
Anfitea	Anfitea	Amphithée	Amphithea	Ἄμφιθέα
Ankialo	Anquíalo	Anchialos	Anchialus	Ἀγχιάλος
Antifates	Antífates	Antiphatès	Antiphates	Ἄντιφάτης
Antifo	Ántifo	Antiphos	Antiphus	Ἄντιφος
Antikleia	Anticlea	Anticlée	Anticlea	Ἄντικλεια
Antiklo	Ánticlo	Anticlos	Anticlus	Ἄντικλος
Antiloko	Antíloco	Antiloque	Antilochus	Ἄντιλόχος
Apeira	Apira	Épire	Aperaea	Ἀπείρη
Arete	Arete	Arété	Arete	Ἀρήτη
Areto	Áreto	Arétos	Aretus	Ἄρητος
Aretusa	Aretusa	Aréthuse	Arethusa	Ἀρέθουσα
Argifontes	Argifontes	Argiphonte	Argeiphontes	Ἀργειφόντης
Argo	Argo	Argo	Argo	Ἀργώ
Aribas	Aribante	Arybas	Arybas	Ἀρύββας
Arneo	Arneo	Arnaeos	Arnaeus	Ἀρναῖος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Artazia	Artacia	Artakiè	Artacia	Ἀρτακίη
Artzesio	Arcesio	Arcésios	Arcesius	Ἀρκείσιος
Asfalion	Asfalión	Asphalion	Asphalion	Ἀσφαλίων
Asopo	Asopo	Asopos	Asopus	Ἀσωπός
Asteris	Asteris	Astéris	Asteris	Ἀστερίς
Autoliko	Autólico	Autolycos	Autolycus	Αὐτόλυκος
Boeto	Boeto	Boétho	Boëthus	Βοηθο
Damastor	Damástor	Damastor	Damastor	Δαμάστωρ
Deifobo	Deífobo	Déiphobe	Deiphobus	Δηϊφობος
Deioneo	Deyoneo	Déionée	Deioneus	Δηιονεύς
Deipile	Deípile	Déipyle	Deipyle	Δηϊπύλη
Delos	Delos	Dèlos	Delos	Δήλος
Demodoko	Demódoco	Démodocos	Demodocus	Δημόδοκος
Demoptolemo	Demoptólemo	Démoptolème	Demoptolemus	Δημοπτόλεμος
Dia	Día	Diè	Dia	Δία
Dimanto	Dimante	Dymas	Dymas	Δύμαντος
Diokles	Diocles	Dioclès	Diocles	Διοκλῆς
Diomede	Diomede	Diomède	Diomede	Διομήδη
Dmetor	Dmétor	Dmétor	Dmetor	Δμήτωρ
Dolio	Dolio	Dolios	Dolius	Δολίος
Dulikio	Duliquio	Doulichion	Dulichium	Δουλιχίω
Ebenor	Événor	Évenor	Evenor	Εὐήνωρ
Eea	Eea	Aiaiè	Aeaea	Αἰαία
Eetes	Eetes	Aiétès	Aeëtes	Αἰήτης
Efira	Éfira	Ephyre	Ephyre	Εφύρα
Egas	Egas	Égée	Aegae	Αἰγαί
Egina	Egina	Égine	Aegina	Αἴγινα
Egiptio	Egiptio	Égyptios	Aegyptius	Αἰγύπτιος
Egira	Egira	Égira	Aigeira	Αἰγεῖρα

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Ekalia	Ecalia	Échalie	Oechalia	Οἰχάλια
Ekefron	Equefrón	Echéphron	Echephron	Ἐχέφρων
Ekeneo	Equeneo	Echénéos	Echeneus	Ἐχένης
Eketo	Équeto	Échéτος	Echetus	Ἐχετος
Ekinada uharteak	Islas Equinadas	Îles Échinades	Echinades Islands	Ἐχινάδες νῆσοι
Elato	Élato	Élatos	Elatus	Ἐλατος
Elatreo	Elatreo	Élatréus	Elatreus	Ἐλατρεύς
Elpenor	Elpénor	Elpénor	Elpenor	Ἐλπίνωρ
Enarete	Enárete	Énarété	Enarete	Ἐναρέτη
Enipeo	Enipeo	Énipeus	Enipeus	Ενιπεύς
Enopo	Enopo	Oenops	Oenops	Οἶνοπος
Epeo	Epeo	Épéios	Epeius	Ἐπειός
Eperito	Épérito	Épèritos	Eperitus	Ἐπήριτος
Epicasta	Epicasta	Épicaste	Epicaste	Ἐπικάστη
Eretmeo	Eretmeo	Éretmeus	Eretmeus	Ἐρετμεύς
Erifile	Erifile	Ériphyle	Eriphyle	Ἐριφύλη
Erimanto	Erimanto	Érymanthe	Erymanthus	Ερύμανθος
Eskeria	Esqueria	Schérie	Scheria	Σχερία
Eson	Esón	Éson	Aeson	Αἴσων
Estix	Estigia	Styx	Styx	Στύξ
Estratio	Estratio	Stratios	Stratius	Στρατίος
Esziro	Esciro	Scyros	Scyros	Σκύρος
Eteoneo	Eteoneo	Étéonéos	Eteoneus	Ἐτεωνεύς
Eton	Etón	Éthon	Aethon	Αἶθων
Etra	Etra	Éthra	Aethra	Αἶθρα
Euanteo	Évantes	Evanthès	Euanthes	Εὐάνθεος
Eumelo	Eumelo	Eumélos	Eumelus	Εὐμέλος
Eumeo	Eumeo	Eumée	Eumaeus	Εὐμαιος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Eupites	Eupites	Eupithès	Eupeithes	Εὐπείθης
Euriades	Euríades	Euryadès	Euryades	Εὐρυάδην
Eurialo	Euríalo	Euryale	Euryalus	Εὐρύαλος
Euribates	Euríbates	Eurybate	Eurybates	Εὐρυβάτης
Euridamas	Euridamante	Eurydamas	Eurydamas	Εὐρυδαμας
Euriklea	Euriclea	Euryclée	Eurycleia	Εὐρύκλεια
Euriloko	Euríloco	Eurylochos	Eurylochus	Εὐρύλοχος
Eurimako	Eurímaco	Eurymaque	Eurymachus	Εὐρύμαχος
Eurimedon	Eurimedonte	Eurymédon	Eurymedon	Εὐρυμέδων
Eurimedusa	Eurimedusa	Eurymédousa	Eurymedousa	Εὐρυμέδουσα
Eurinome	Eurínome	Eurynomé	Eurynome	Εὐρυνόμη
Eurino	Eurínomo	Eurynomos	Eurynomos	Εὐρύνομος
Euripilo	Eurípilo	Eurypylos	Eurypylus	Εὐρύπυλος
Eurition	Euritión	Eurytion	Eurytion	Εὐρυτίων
Eurito	Eurito	Eurytos	Eurytus	Εὐρυτος
Faetusa	Faetusa	Phaéthouse	Phaethusa	Φαέθουσα
Faros	Faro	Pharos	Pharos	Φάρος
Fedimo	Fedimo	Phaedimos	Phaedimus	Φαίδιμος
Femio	Femio	Phémios	Phemius	Φήμιος
Feras	Feras	Phères	Pherae	Φεραί
Feres	Feres	Phérès	Pheres	Φέρης
Festo	Festo	Phaistos	Phaestus	Φαιστός
Fidon	Fidón	Phidon	Pheidon	Φείδων
Filako	Fílaco	Phylacos	Phylacus	Φύλακος
Filaze	Fílaze	Phylacé	Phylace	Φυλακή
Filetio	Filetio	Philétios	Philoetius	Φιλοίτιος
Filo	Filo	Phylo	Phylo	Φυλώ
Fortzis	Forcis	Phorcys	Phorcys	Φόρκυς
Fronio	Fronio	Phronios	Phronius	Φρόνιος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Frontis	Frontis	Phrontis	Phrontis	Φροντις
Ftia	Ftía	Phthie	Phthia	Φθία
Geresto	Geresto	Géraistos	Geraestus	Γεραιστός
Girea	Girea	Gyrées	Gyrae	Γυραΐην
Gorge	Gorge	Gorgo	Gorge	Γόργη
Gorgona	Gorgona	Gorgone	Gorgon	Γοργών/Γοργώ
Halio	Halio	Halios	Halius	Ἁλιός
Haliterses	Haliterses	Halithersès	Halitherses	Ἀλιθήρης
Halosidne	Halosidne	Halosydne	Halosydne	Ἀλοσύδνης
Hiperea	Hiperea	Hypérie	Hypereia	Ἵπερειή
Hiperesia	Hiperesia	Hypérésie	Hyperesia	Ἵπερησία
Hipodamia	Hipodamia	Hippodamie	Hippodamia	Ἴποδάμεια
Hipotes	Hípotes	Hippotès	Hippotes	Ἴπότης
Hiszila	Hiscila	Hiscille	Hiscilla	Ἴσκιλλα
Idotea	Idotea	Idothée	Eidothea	Εἰδοθέα
Ifikles	Ificlo	Iphiclès	Iphicles	Ἴφικλῆς
Ifiloke	Ifiloque	Iphiloché	Iphiloché	Ἴφιλοκε
Ifimedia	Ifimedia	Iphimédie	Iphimedeia	Ἴφιμέδεια
Ifito	Ífito	Iphitos	Iphitos	Ἴφιτος
Iftima	Iftima	Iphthime	Iphthime	Ἴφθιμη
Ikario	Icario	Icarios	Icarius	Ἰκάριος
Ikmalio	Icmalio	Icmalios	Icmalius	Ἰκμάλιος
Ilion	Ilión	Ilion	Ilium	Ἴλιον
Ilitia	Ilitia	Ilithyie	Eileithyie	Εἰλειθυία
Ilo	Ilo	Ilos	Ilus	Ἴλος
Inako	Ínaco	Inachos	Inachus	Ἰναχος
Iolko	Yolco	Iolcos	Iolcos	Ἰαωλκός
Iro	Iro	Iros	Irus	Ἴρος
Ismaro	Ismaro	Ismaros	Ismarus	Ἰσμαρος

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Itako	Ítaco	Ithaque	Ithacus	Ίθακος
Itilo	Ítilo	Itylos	Itylus	Ίτυλος
Jardano	Yárdano	Iardanos	Iardanus	Ίάρδανος
Jasion	Yasión	Iasion	Iasion	Ίασίων
Jaso	Yaso	Iasos	Iasus	Ίασος
Kanaze	Cánace	Canacé	Canace	Κανάκη
Klimene	Climene	Clymène	Clymene	Κλυμένη
Klimeno	Clímeno	Clyménos	Clymenus	Κλύμενος
Klitio	Clitio	Clytios	Clytius	Κλυτίος
Klito	Clito	Clytos	Cleitus	Κλείτος
Klitoneo	Clitoneo	Clytonée	Clytoneus	Κλυτόνηος
Kloris	Cloris	Chloris	Chloris	Χλωρίς
Kozito	Cocito	Cocyte	Cocytus	Κωκυτός
Kratais	Cratais	Crataïs	Crataeis	Κράταιν
Kreon	Creonte	Créon	Creon	Κρέων
Kreteo	Creteo	Créthée	Cretheus	Κρηθεύς
Kromio	Cromio	Chromios	Chromius	Χρόμιος
Krunos	Crunos	²⁰	Crounus	Κρουνοῦς
Ktesio	Ctesio	Ctésios	Ctesius	Κτήσιος
Ktesipo	Ctesipo	Ctésippe	Ctesippus	Κτήσιππος
Ktimene	Ctimene	Ctimène	Ctimene	Κτιμένη
Laertes	Laertes	Laërte	Laertes	Λαέρτης
Laertzes	Laerces	Laërce	Laerces	Λαέρκες
Laios	Layo	Laïos	Laius	Λαΐος
Lamos	Lamo	Lamos	Lamus	Λάμος
Lanpetia	Lanpetia	Lanpétie	Lanpetia	Λαμπετία
Lanpo	Lampo	Lampos	Lampus	Λάμπος

²⁰ Ikusi 3.f) zerrendan, **Krunos** sarreran egindako oharra.

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Laodamas	Laodamante	Laodamas	Laodamas	Λαοδάμας
Lemnos	Lemnos	Lemnos	Lemnos	Λήμνος
Leodes	Leodes	Leiodès	Leodes	Λειώδης
Leokrito	Leócrito	Léocrite	Leiocritus	Λειώκριτος
Leukotea	Leucótea	Leucothée	Leucothea	Λευκοθέα
Libia	Libia	Libye	Libya	Λιβύη
Lokris	Locris	Locris	Locris	Λοκρίς
Maia	Maya	Maia	Maia	Μαῖα
Malea	Malea	Malée	Malea	Μαλέας
Mantio	Mantio	Mantios	Mantius	Μάντιος
Maron	Marón	Maron	Maron	Μάρων
Mastor	Mástor	Mastor	Mastor	Μάστωρ
Medon	Medonte	Médon	Medon	Μέδων
Megapentes	Megapentes	Mégapenthès	Megapenthes	Μεγαπένθης
Melaneo	Melaneo	Mélaneus	Melaneus	Μελανεύς
Melampo	Melampo	Mélampous	Melampus	Μελάμπους
Melantio	Melantio	Mélanthios	Melanthius	Μελάνθιος
Melanto	Melanto	Mélanthos	Melantho	Μελανθώ
Menezio	Menecio	Ménétiος	Menoetius	Μενοίτιος
Mentes	Mentes	Mentès	Mentes	Μέντης
Mentor	Méntor	Mentor	Mentor	Μέντωρ
Mera	Mera	Maera	Maera	Μαῖράν
Mermero	Mermero	Merméros	Mermeros	Μερμερος
Merope	Merope	Mérope	Merope	Μερόπη
Mesaulio	Mesaulio	Mésaulios	Mesaulius	Μεσαύλιος
Minias	Minias	Minyas	Minyas	Μινύας
Mizene	Micene	Mycène	Mycene	Μυκῆνη
Mulio	Mulio	Moulios	Mulius	Μούλιος
Naubolides	Naubólides	Naubolidès	Naubolus	Ναυβολίδης

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Nausikaa	Nausícaa	Nausicaa	Nausicaa	Ναυσικάα
Nausitoo	Nausítoo	Nausithoos	Nausithous	Ναυσίθοος
Nauteo	Nauteo	Nauteus	Nauteus	Ναυτεύς
Neera	Neera	Nééra	Neaera	Νέαира
Neio	Neyo	Néion	Neion	Νηίω
Neleo	Neleo	Néléé	Neleus	Νηλεύς
Neoptolemo	Neoptólemo	Néoptolème	Neoptolemus	Νεοπτόλεμος
Neriko	Nérico	Néricos	Nericus	Νήρικος
Nerito	Nérito	Nérite	Neritus	Νήριτος
Niso	Niso	Nisos	Nisus	Νίσου
Noemon	Noemón	Noémon	Noemon	Νοήμων
Noto	Noto	Notos	Notos	Νότος
Ogigia	Ogigia	Ogygie	Ogygia	Ὠγυγίη
Oikles	Oicleo	Oïclès	Oicles	Οϊκλῆς
Oileo	Oileo	Oilée	Oileus	Ὀϊλεύς
Okialo	Oquíalo	Ocyalos	Ocyalus	Ὠκυάλος
Onetor	Onétor	Onetor	Onetor	Ονήτωρ
Oritia	Oritía	Orithye	Orithyia	Ὠρείθια
Ortigia	Ortigia	Ortygie	Ortygia	Ὀρτυγία
Ortiloko	Ortíloco	Ortiloque	Ortilochus	Ὀρτίλοχος
Orsiloko	Orsíloco	Orsiloque	Orsilochus	Ὀρσίλοχος
Osa	Osa	Ossa	Ossa	Ὠσσα
Oto	Oto	Otos	Otus	Ὠτος
Pandareo	Pandáreo	Pandarée	Pandareus	Πανδάρεως
Pandion	Pandión	Pandion	Pandion	Πανδίων
Panopeo	Panopeo	Panopée	Panopeus	Πανοπεύς
Pelias	Pelias	Pélias	Pelias	Πελίας
Pelion	Pelión	Péliion	Pelion	Πήλιον
Pelopia	Pelopia	Pélopia	Pelopia	Πελόπεια

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Peneo	Peneo	Pénéée	Pineios	Πηνειός
Peon	Peón	Paeon	Paeon	Παιών
Peribea	Peribea	Péribée	Periboea	Περίβοια
Periklimeno	Periclímeno	Périclymène	Periclymenus	Περικλύμενος
Perimedes	Perimedes	Périmède	Perimedes	Περιμήδης
Pero	Pero	Péro	Pero	Πηρώ
Pertse	Perse	Persé	Perse	Πέρση
Pireo	Pireo	Piraeos	Piraeus	Πείραιος
Piriflegeton	Piriflegetón	Pyriphlégethon	Pyriphlegethon	Πυριφλεγέθων
Pisandro	Pisandro	Pisandre	Peisander	Πείσανδρος
Pisenor	Pisenor	Pisénor	Peisenor	Πεισήνωρ
Poias	Peante	Péas	Poeas	Ποιάν
Polibo	Pólibo	Polybe	Polybus	Πόλυβος
Polidamna	Polidamna	Polydamna	Polydamna	Πολύδαμνα
Polideuzes	Polideuces	Polydeuces	Polydeuces	Πολυδεύκης
Polifides	Polifides	Polyphide	Polyrheides	Πολυφειδής
Polikasta	Policasta	Polycaste	Polycaste	Πολυκάστη
Poliktor	Políctor	Polyctor	Polyctor	Πολύκτωρ
Polineo	Polineo	Polinéos	Polyneus	Πολυνήος
Politerses	Politerses	Polytherse	Polytherses	Πολυθήρσης
Polites	Polites	Politès	Polites	Πολίτης
Ponteo	Ponteo	Ponteus	Ponteus	Ποντεύς
Ponto	Ponto	Pontos	Pontus	Πόντος
Pontonoo	Pontonoo	Pontonoos	Pontonous	Ποντόνοε
Pramnio	Pramnio	Pramnos	Pramnios	Πραμνείω
Primneo	Primneo	Prymnéus	Prymneus	Πρυμνεύς
Prokris	Procris	Procris	Procris	Πρόκρις
Proreo	Proreo	Proreus	Proreus	Πρωρεύς

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Psiria	Psiria	Psyria	Psyria	Ψυρία
Reitro	Reitro	Rheithron	Rheithron	Ῥεῖθρον
R Xenor	Rexénor	Rhexénor	Rhêxênor	Ῥηξήνор
Salmoneo	Salmoneo	Salmonée	Salmoneus	Σαλμωνεύς
Sikania	Sicania	Sicanie	Sicania	Σικανία
Solimo	Solimo	Solyme	Solymus	Σολύμων
Sunio	Sunio	Sounion	Sunium	Σούνιον
Tafos	Tafos	Taphos	Taphos	Τάφος
Taigeto	Taigeto	Taygète	Taygetus	Ταῦγετος
Talao	Talao	Talaos	Talaus	Ταλαός
Taumas	Taumante	Thaumas	Thaumas	Θαύμας
Telamon	Telamón	Télamon	Telamon	Τελαμών
Telefo	Téléfo	Télèphe	Telephus	Τήλεφος
Telemo	Télemo	Télémos	Telemus	Τήλεμος
Telepilo	Télépilo	Télépyle	Telepylos	Τηλέπυλος
Temesa	Temesa	Témésé	Temese	Τεμέση
Tenedos	Ténédos	Ténédos	Tenedos	Τένεδος
Teoklimeno	Teoclímeno	Théoclymène	Theoclymenus	Θεοκλύμενος
Testio	Testio	Thestios	Thestius	Θέστιος
Tideo	Tideo	Tydée	Tydeus	Τυδεύς
Tiro	Tiro	Tyro	Tyro	Τυρώ
Titio	Titio	Tityos	Tityus	Τιτυός
Titono	Titono	Tithon	Tithonus	Τιθωνός
Toas	Toante	Thoas	Thoas	Θόας
Ton	Ton	Thon	Thon	Θών
Toon	Toón	Thoon	Thoon	Θόων
Toosa	Toosa	Thoosa	Thoosa	Θόωσα
Trasimedes	Trasimedes	Thrasymédès	Thrasymedes	Θρασυμήδης

Baturako forma	Gaztelania	Frantsesa	Ingelesa	Greziara klasikoko forma
Trinazia	Trinacia	Thrinacie	Thrinacia	Θρινακία
Triops	Τρίοπας	Triops	Triops	Τρίοψ
Tritogenia	Tritogenia	Tritogénie	Tritogeneia	Τριτογένεια
Zeo	Ceo	Coeus	Coeus	Κοῖος
Zeuxipa	Zeuxipe	Zeuxippe	Zeuxippe	Ζευξίππη
Zidonia	Cidonia	Cydonia	Cydonia	Κυδωνία

Bibliografia

ALEXANDRE JÚNIOR, M., 2016, *Gramática de griego clásico y helenístico*. Barcelona: Herder.

GRIMAL, P., 1951, *Dictionnaire de la mythologie grecque et romaine*. Paris: Presses universitaires de France.

HOMERO, 1893, *L'Odysée*. [Charles-René-Marie Leconte de L'Isle-ren frantsesezko itzulpena. Wikisource: https://fr.wikisource.org/wiki/L%E2%80%99Odys%C3%A9e/Traduction_Leconte_de_Lisle].

———, 1919, *The Odyssey*. London: William Heinemann, Ltd. [Greziara klasikoko testua eta A. T. Murray PH.D.ren ingelesezko itzulpena. Webgunea: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0135%3A-book%3D5%3Acard%3D1>].

———, 1921 [1900], *The Odyssey*. Project Gutenberg: 1. argitalpen digitala, 1999ko apirila; 2. argitalpen digitala, 2013ko apirilaren 9a. [Samuel Butler-en ingelesezko itzulpena].

———, 1934, *L'Odysée*. Paris: Librairie Garnier Frères [Médéric Dufour-en itzulpena].

———, 1984 [1982], *Odisea*. Barcelona: Editorial Bruguera. [Lluís Segalà y Estalellaren gaztelaniazko itzulpena].

———, 1985, *Odisea*. Bilbo: Euskerazaintza. [Aita Santi Onaindiaren euskarazko itzulpena].

———, 2004, *The Odyssey*. Argitalpen digitala: www.poetryintranslation.com. [A. S. Kline-ren ingelesezko itzulpena].

———, 2010, *Odisea*. Madril: Gredos. [José Manuel Pabón y Suárez de Urbina-ren itzulpena]. <http://www.mythindex.com/greek-mythology/>.

[Izengabea], *Diccionari Etimològic de la Mitologia Grega*. Webgunea: www.demgol.units.it.

PABÓN Y SUÁREZ DE URBINA, J.M., 1997, *Diccionario manual griego-español*. 18. ar, berrin. Bartzelona: Vox.